

UNESCO

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2014/ΤΕΥΧΟΣ 173
ISSN 1986-4442

UNESCO

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Φωτογραφία εξώφυλλου:
Διαγωνισμός Φωτογραφίας Μουσείου
Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής.
1ο Βραβείο Κατηγορία Παρουσίαση/Σερβίρισμα Παραδοσιακών
Πιάτων (λεπτομέρεια) © Χριστίνα Λουκά

Υπεύθυνος έκδοσης:
Πάυλος Παρασκευάς

Επιμέλεια ύλης - μεταφράσεις:
Θέκλα Παπαντωνίου
Αντιγόνη Πολυνείκη

Σχεδιασμός & ηλεκτρονική σελιδοποίηση:
Αντιγόνη Πολυνείκη

Διεύθυνση:
Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
Πολιτιστικές Υπηρεσίες
Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
Ιφιγενείας 27, 2007 Στρόβολος
Τηλ: 22809809, 22809810
Ηλ. Διεύθυνση: unesco@culture.moec.gov.cy
Ιστοσελίδα: www.unesco.org.cy

Εκδοτικό Σημείωμα

Το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί χρήσιμο εργαλείο ενημέρωσης για το έργο της UNESCO και τη δράση της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής και, παράλληλα, γίνεται ένα μέσο για τη μεταξύ μας επικοινωνία.

Το 2014 έχει ανακηρυχθεί ως έτος τιμής στον μεγάλο Κύπριο λογοτέχνη Κώστα Μόντη, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 100 χρόνων από την γέννηση του. Με εισήγηση της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, έχει συμπεριληφθεί στις επετείους με τις οποίες η UNESCO επέλεξε φέτος να συνδέσει το όνομά της. Ο Κώστας Μόντης συγκαταλέγεται στους σημαντικότερους Έλληνες συγγραφείς του 20ού αιώνα. Δεν είναι τυχαίο πως το 1980 του απονεμήθηκε ο τίτλος του «Δαφνοστεφούς Ποιητή» από την Παγκόσμια Ακαδημία Τεχνών και Πολιτισμού και το 1984 ήταν προτεινόμενος για το βραβείο Νόμπελ. Ο Κώστας Μόντης τίμησε όσο λίγοι την ιδιαίτερη πατρίδα του, την Κύπρο και η Εθνική Επιτροπή θεωρεί ύψιστο χρέος και καθήκον να συμβάλει στην προβολή του μεγάλου μας ποιητή, σε συνεργασία με το Ίδρυμα Κώστας Μόντης.

Σημαινούσα θέση στην έκδοσή μας κατέχουν οι δραστηριότητες των Εταιρικών Σχολείων UNESCO (ASPnet), μαθητές των οποίων συμμετείχαν στο Συμπόσιο ASPnet Αττικής καθώς και στο 37ο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου. Όσοι ασχολούνται με τη βοτανολογία, θα βρουν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα την ερευνητική εργασία που εκπόνησαν μαθητές του Λυκείου Αγίου Νικολάου για τη Λαβαντούλα (Μυροφόρα) και την παρουσίασαν στη διάρκεια του 5ου μαθητικού συνεδρίου SEMEP Κύπρου. Μπορείτε, επίσης, να ενημερωθείτε για τις δραστηριότητες που ανέπτυξαν οι Έδρες UNESCO στην Κύπρο καθώς και άλλοι φορείς και οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO.

Ξεχωριστή μνεία γίνεται στη νεοσύστατη Λεβέντειο Πινακοθήκη, το νέο σύγχρονο Μουσείο με τις τρεις αξιόλογες συλλογές ευρωπαϊκών έργων τέχνης και τις ποικίλες δραστηριότητες, που άνοιξε τις πόρτες του στο κοινό τον περασμένο Μάρτιο και αποτελεί πλέον ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμού, που ενισχύει αισθητά τα πολιτιστικά δρώμενα ολόκληρης της Κύπρου. Η Λεβέντειος Πινακοθήκη και άλλα Μουσεία και Γκαλερί της Κύπρου, πραγματοποίησαν σειρά εκδηλώσεων στα πλαίσια της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων, υπενθυμίζοντας στο κοινό ότι «οι συλλογές μας ενώνουν». Ξεχωριστής σημασίας ήταν και οι δύο συναντήσεις που διοργάνωσε με επιτυχία η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO στον Αγρό και στη Λεμεσό, για τη Μεσογειακή Διατροφή και για το Δίκτυο Εμπειρογνομώνων Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς αντίστοιχα, στα οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι είκοσι περίπου κρατών. Τέλος, το τεύχος συμπληρώνουν ποικίλα άλλα άρθρα και ανακοινώσεις που προβάλλουν τους στόχους μας, ως Εθνική Επιτροπή UNESCO στην Κύπρο.

Ο πολιτισμός, η εκπαίδευση, και οι επιστήμες σε όλες τους τις εκφάνσεις, στις δύσκολες ημέρες που βιώνει ο τόπος μας, αλλά και η παγκόσμια κοινωνία, μπορούν να προκαλέσουν ανάταση και να δώσουν ελπίδα. Για το λόγο αυτό, όλη η ομάδα της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, νιώθουμε ακόμη πιο σημαντικό το έργο που έχουμε να επιτελέσουμε ως μέλη αυτού του παγκόσμιου Οργανισμού. Ολοκληρώνοντας τη σύντομη αυτή ενημέρωση, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου, το προσωπικό και τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής, για το δημιουργικό τους πνεύμα και την εποικοδομητική μεταξύ μας συνεργασία. Ευχαριστίες στο προσωπικό και για την επιτυχία της έκδοσης αυτής.

Υπέρτατος και σταθερός στόχος και δέσμευση όλων μας είναι η καλύτερη προώθηση, υλοποίηση και προβολή των στόχων της UNESCO στην πατρίδα μας.

Λουκία Λοΐζου Χατζηγαβριήλ
Πρόεδρος

Έτος Κώστα Μόντη

του Κώστα Μόντη
Εκτελεστικού Διευθυντή
Ιδρύματος «Κώστας Μόντης»

Βιογραφικά στοιχεία

Ο ποιητής Κώστας Μόντης (1914-2004) γεννήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 1914 στην κατεχόμενη σήμερα Αμμόχωστο. Ήταν το έκτο και τελευταίο παιδί του Θεόδουλου Μόντη από τη Λάπηθο και της Καλομοίρας Μπατίστα από την Αμμόχωστο.

Η παιδική και εφηβική ζωή του Κώστα Μόντη σημαδεύτηκε από το δράμα του θανάτου και της ορφάνιας. Στην τρυφερή ηλικία των οκτώ του χρόνων έχασε τους δύο αδελφούς του, τέσσερα χρόνια αργότερα έχασε τη μητέρα του και στην ηλικία των δεκαέξι έχασε και τον πατέρα του. Οι θάνατοι των μελών της οικογένειάς του, και ιδιαίτερα αυτός της μάνας του, υπήρξαν καθοριστικής σημασίας στη διαμόρφωσή του ως άνθρωπο και ως ποιητή.

Γυμνασιόπαιδο, πήρε μέρος στην εξέγερση κατά της αποικιοκρατίας, στα Οκτωβριανά (1931). Μετά την αποφοίτησή του από το Παγκύπριο Γυμνάσιο της Λευκωσίας σπούδασε νομικά και πολιτικές και οικονομικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ παράλληλα, ασχολήθηκε με τη δημοσιογραφία και τη λογοτεχνία. Επιστρέφοντας με το πτυχίο της νομικής στην Κύπρο το 1937, ο Μόντης αναγκάστηκε να εργασθεί αρχικά ως υπάλληλος μεταλλευτικής εταιρείας, επειδή η αγγλική αποικιοκρατική διοίκηση δεν αναγνώριζε το ελληνικό πτυχίο για την εξάσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου. Ακολούθως, εργάστηκε ως δημοσιογράφος και εκδότης εφημερίδων και περιοδικών.

Το 1942 ίδρυσε στη Λευκωσία, μαζί με τον Αχιλλέα Λυμπουρίδη και τον Φοίβο Μουσουλίδη, το πρώτο επαγγελματικό θέατρο της Κύπρου, το «Λυρικών». Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ο Κώστας Μόντης διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην οργάνωση περίθαλψης για τους Ελλαδίτες πρόσφυγες, που εγκατέλειπαν την κατεχόμενη Ελλάδα και μέσω Τουρκίας κατέφευγαν στην Κύπρο. Τον Φεβρουάριο 1946 παντρεύτηκε την Έρση Παντελή Κωνσταντίνου από τη Μόρφου, με την οποία απέκτησε τρεις γιους και μία κόρη. Το 1950 διορίστηκε γενικός γραμματέας της Εμποροβιομηχανικής Ομοσπονδίας Κύπρου. Συμμετείχε στον Εθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα των Ελλήνων της Κύπρου το 1955-59 ως πολιτικός καθοδηγητής των μελών της ΕΟΚΑ. Το 1961 διορίστηκε διευθυντής του Τμήματος Τουρισμού της Κύπρου, θέση από την οποία εργάστηκε μέχρι και την αφυπηρέτησή του το 1976.

Παράλληλα με τις επαγγελματικές του υποχρεώσεις στο διάστημα αυτό, ασχολήθηκε με το θέατρο και τη λογοτεχνία. Έγραψε και δημοσίευσε περισσότερες από 40 επιθεωρήσεις και θεατρικά. Από το 1934 ως το 1996 εξέδωσε γύρω στα 30 ποιητικά και έξι πεζά βιβλία. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν οι «Στιγμές», ένα νέο ποιητικό είδος, με το οποίο ο Κώστας Μόντης ανανέωσε και εξέλιξε από τη σκοπιά της Κύπρου, τη σύγχρονη νεοελληνική ποίηση. Κορυφαίο ωστόσο ποιητικό του επίτευγμα θεωρείται η τριλογία «Γράμματα στη Μητέρα» (1965, 1972, 1980). Ολόκληρο το έργο του περιέχεται στα *Άπαντα* του Κώστα Μόντη, που εκδόθηκαν από το Ίδρυμα Λεβέντη. Ολόκληρο το έργο του διέπεται από την αγάπη για τον άνθρωπο και την πατρίδα.

Ποιητής, μυθιστοριογράφος και συγγραφέας θεατρικών έργων, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες συγγραφείς του 20ού αιώνα και συγκεκριμένα της μεταπολεμικής περιόδου. Πολλά από τα έργα του έχουν μεταφραστεί στα Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ολλανδικά, Σουηδικά, Ρωσικά, Βουλγαρικά, Ρουμανικά και σε άλλες γλώσσες. Το 1980 τιμήθηκε με τον τίτλο του «δαφνοστεφούς ποιητή» (Poet Laureate) από την Παγκόσμια Ακαδημία Τεχνών και Πολιτισμού. Ο Κώστας Μόντης προτάθηκε για το βραβείο Νόμπελ. Το 1997 ανακηρύχθηκε Επίτιμος Διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το 2000 η Ακαδημία Αθηνών τον ανακήρυξε αντεπιστέλλον μέλος της, ύψιστη τιμή που απονέμεται σε πνευματικούς δημιουργούς που ζουν εκτός Ελλάδος, ενώ το 2001 ανακηρύχθηκε Επίτιμος Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Απεβίωσε την 1η

Ο ποιητής το 1937, φοιτητής, στη διάρκεια διακοπών στον Πεδουλά © Ίδρυμα «Κώστας Μόντης»

Μαρτίου 2004 στο σπίτι του στον Άγιο Δομέτιο, σε ηλικία 90 χρόνων, περιτριγυρισμένος από την οικογένεια του.

Ίδρυμα «Κώστας Μόντης»

Το Κοινωνικό, Επιστημονικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα «Κώστας Μόντης» δημιουργήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2012, με πρωτοβουλία μελών της οικογένειας του ποιητή, ανθρώπων των τεχνών και των γραμμάτων και άλλων σημαντικών προσωπικοτήτων της Κύπρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρυματος αποτελείται από τους επιχειρηματίες Δρα Φώτο Φωτιάδη και Ευθύβουλο Παρασκευαΐδη, την ποιήτρια και πρώην Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κυρία Κλαίρη Αγγελίδου, τους Ακαδημαϊκούς Δρα Πέτρο Παπαπολυβίου και Δρα Παντελή Βουτουρή, τον Μητροπολίτη Μεσαορίας κύριο Γρηγόριο, τον Δήμαρχο Λευκωσίας κύριο Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη, την ποιήτρια και ευρωβουλευτή κυρία Ελένη Θεοχάρους, τον πρωτότοκο γιο του ποιητή, δικηγόρο Θεόδουλο Μόντη και τον εγγονό, επίσης δικηγόρο, Κώστα Μόντη. Ίδρυτικό μέλος ήταν ο ποιητής Ανδρέας Παστελλάς, ο οποίος συνέβαλε σημαντικά στη δημιουργία του Ίδρυματος «Κώστας Μόντης», με την προσωπική ενασχόλησή του με το έργο του Μόντη αλλά και με τις ιδέες του για την προβολή του έργου του ποιητή. Αφού απεβίωσε ο Α. Παστελλάς τον Φεβρουάριο 2013, τον αντικατέστησε ο καθηγητής Παντελής Βουτουρής.

Κύριος σκοπός του Ίδρυματος είναι η διάδοση του έργου του Κώστα Μόντη και της ελληνικής μας παιδείας γενικότερα. Το 2014 ανακηρύχθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία «Έτος Κώστα Μόντη», με αφορμή τα εκατό χρόνια από τη γέννηση του μεγάλου μας ποιητή. Το Ίδρυμα «Κώστας Μόντης» διοργανώνει τις εκδηλώσεις προς τιμή του ποιητή, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Με αφορμή το «Έτος Κώστα Μόντη» το Ίδρυμα ανέλαβε επίσης δράση πολιτιστικής διπλωματίας για την ανάδειξη του Κυπριακού Ελληνισμού, σε συνεργασία με φορείς όπως η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO Κύπρου και το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού.

Εκδηλώσεις για το Έτος Κώστα Μόντη

Η UNESCO κάθε χρόνο τιμά προσωπικότητες και γεγονότα που έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη της Επιστήμης, της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού και της Επικοινωνίας. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η ευκαιρία στα κράτη μέλη να προβάλλουν διεθνώς ανθρώπους και στιγμές της ιστορίας τους, που αποτέλεσαν σταθμούς στην προσπάθεια για την εγκαθίδρυση συνθηκών ειρηνικής συνύπαρξης, την ανάδειξη της πολιτιστικής ποικιλομορφίας, την εξέλιξη της επιστήμης και γενικότερα των σκοπών και των ανθρωπιστικών αξιών που πρεσβεύει η UNESCO στον κόσμο. Μεταξύ άλλων, για το 2014, η UNESCO αποφάσισε να συνδέσει το όνομά της με την 100ή επέτειο από τη γέννησή του Κύπριου ποιητή Κώστα Μόντη, με πρόταση της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές πτυχές του λογοτεχνικού έργου του ποιητή συνδέονται με τους στόχους και τις επιδιώξεις της UNESCO, αναδεικνύουν στοιχεία από την ταυτότητα των ανθρώπων της Κύπρου, τους σημαντικότερους σταθμούς της σύγχρονης ιστορίας του τόπου και συγχρόνως εκφράζουν διαχρονικές αναζητήσεις όλων των ανθρώπων.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Ίδρυμα «Κώστα Μόντη», το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, δήμοι, κοινότητες και άλλοι φορείς, συνεργάζονται για τη διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής του έργου του Κώστα Μόντη, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Η πρώτη εκδήλωση για το Έτος Μόντη πραγματοποιήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2014, γενέθλια ημέρα του ποιητή, εκατό χρόνια από τη γέννησή του. Στην εκδήλωση, που διοργανώθηκε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, το σχολείο όπου φοίτησε ο Κώστας Μόντης, έγιναν και τα αποκαλυπτήρια της προτομής του ποιητή στα Προτύλαια του Παγκύπριου Γυμνασίου από τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κύριο Νίκο Αναστασιάδη. Μετά το καλλιτεχνικό πρόγραμμα, ακολούθησε συνέδριο για τον Κώστα Μόντη με εισηγητές τους Δρα Πέτρο Παπαπολυβίου, Δρα Παντελή Βουτουρή, Δρα Νίκο Ορφανίδη και τον ποιητή, δοκιμιογράφο και αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών Κυριάκο Χαραλαμπίδη.

Ανάμεσα στις βασικές επιδιώξεις του Ίδρυματος «Κώστα Μόντη» είναι και η ανάδειξη άγνωστων πτυχών του έργου του. Σε αυτό το πλαίσιο, διοργανώθηκαν τον Απρίλιο 2014, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες

του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, δύο εκδηλώσεις στον Δήμο Αγίου Δομετίου και στο Θεατρικό Μουσείο στη Λεμεσό, με θέμα τον θεατρικό συγγραφέα Κώστα Μόντη και βασικό ομιλητή τον Δρα Χρυσάνθο Χρυσάνθου. Στη διάρκεια των εκδηλώσεων ερμηνεύθηκαν μετά από πολλά χρόνια αποσπάσματα από θεατρικές επιθεωρήσεις του Μόντη, καθώς και τραγούδια του της δεκαετίας του 1940-1950, μελοποιημένα από τον Αχιλλέα Λυμπουρίδη, φίλο και συνétaίρο στο πρώτο επαγγελματικό θέατρο, το «Λυρικό». Τις εκδηλώσεις παρακολούθησαν, μεταξύ άλλων, και ηθοποιοί που συνεργάστηκαν με τον Κώστα Μόντη στο «Λυρικό».

Ακολούθως, η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου, που πραγματοποιήθηκε στις 8-11 Μαΐου 2014 στη Θεσσαλονίκη, υπό την εποπτεία του Ελληνικού Ίδρυματος Πολιτισμού, όρισε ως τιμώμενο πρόσωπο για το έτος 2014 τον ποιητή Κώστα Μόντη. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης, πέραν της παρουσίασης των βιβλίων του, έλαβαν χώρα διάφορες εκδηλώσεις ανάδειξης και προβολής του έργου του. Προβλήθηκε, ακόμη, οπτικοακουστικό υλικό του ίδιου του ποιητή, από εκδηλώσεις του Ίδρυματος «Κώστας Μόντης» και στιγμιότυπα από ντοκιμαντέρ. Βιβλία, συλλογές και αρχαικό υλικό του ποιητή εκτέθηκαν στο κοινό. Ο στόχος ήταν να παρουσιαστούν στη διάρκεια της έκθεσης πτυχές της ζωής και της συγγραφικής δραστηριότητας του Μόντη, και, μέσω αυτού, να προβληθεί ο κυπριακός Ελληνισμός και η Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό τέσσερις διαλέξεις από ακαδημαϊκούς καθηγητές, ανέδειξαν τον ποιητή Κώστα Μόντη και το έργο του.

Η προώθηση του έργου του Κώστα Μόντη εκτός των συνόρων της Κύπρου δίνει στο νησί μας την δυνατότητα ανάδειξης του πολιτισμού μας, αλλά και των προβλημάτων που μαστίζουν τον τόπο μας. Δίνει επίσης την ευκαιρία στο έργο του Μόντη να αναγνωριστεί από ξένους πολιτισμούς και να αγκαλιαστεί για τον οικουμενικό χαρακτήρα του. Έτσι, το «Έτος Μόντη» μπορεί να λειτουργήσει συνεκδοχικά ως έτος της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας του Κυπριακού Ελληνισμού. Το Ίδρυμά μας προωθεί την διάδοση, την έρευνα και την μελέτη του έργου του Κώστα Μόντη. Οι εκδόσεις που προγραμματίζονται για τον «Έτος Μόντη» συμβάλλουν ουσιαστικά στους σκοπούς αυτούς. Η πρώτη έκδοση είναι μια συνεργασία με τον γνωστό ζωγράφο Ανδρέα Λαδόμματο. Τη φιλολογική επιμέλεια ανέλαβε ο Καθηγητής του Τμήματος Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου Παντελής Βουτουρής και έχει τίτλο «Εικόνες από τα Γράμματα στη Μητέρα». Η έκδοση περιλαμβάνει μια επιλογή «ποιητικών εικόνων» από τα τρία «Γράμματα στη Μητέρα» του Κώστα Μόντη, πάνω στις οποίες βασίζονται ισάριθμα αντίστοιχα σχέδια του Ανδρέα Λαδόμματος. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται η σύνθεση της ποιητικής εικονοποιίας του Κ. Μόντη με τη ζωγραφική του Α. Λαδόμματος.

Αφιέρωμα στον Κώστα Μόντη στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης (8-11 Μαΐου 2014) © Ίδρυμα «Κώστας Μόντης»

Θα ακολουθήσει μια έκδοση με τα δημοσιογραφικά του Μόντη. Την έκδοση επιμελείται ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Δρ. Πέτρος Παπαπολυβίου. Ο Κώστας Μόντης στη διάρκεια των φοιτητικών του χρόνων στην Αθήνα στις αρχές του 1930, έστειλε ανταποκρίσεις και χρονογραφήματα για τη ζωή στην Αθήνα, τα οποία δημοσίευαν πρωτοσέλιδα τις πλείστες φορές οι κυπριακές εφημερίδες της εποχής. Επίσης, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, σε συνεργασία με το Ίδρυμα «Κώστας Μόντης» και τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σχεδιάζουν ένα επετειακό Λεύκωμα αφιερωμένο στον Κώστα Μόντη. Τέλος, το Ίδρυμα «Κώστας Μόντης» θα εκδώσει τις εισηγήσεις και ομιλίες που γίνονται φέτος για τον ποιητή σε μια συλλεκτική έκδοση για το Έτος Μόντη.

Οι εκδηλώσεις για το Έτος Μόντη συνεχίζονται. Το καλοκαίρι προγραμματίζονται ποιητικές βραδιές, ενώ το φθινόπωρο, σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες και τον Δήμο Αγλαντζιάς, το Ίδρυμα «Κώστας Μόντης» θα διοργανώσει καλλιτεχνική βραδιά αφιερωμένη στον Μόντη. Προγραμματίζεται ακόμη μια εκδήλωση στην Αθήνα, ενώ το Έτος Μόντη θα κλείσει στην Λευκωσία με εκδήλωση για την γλώσσα του Κώστα Μόντη, με κύριο εισηγητή τον Καθηγητή Γιώργο Μπαμπινιώτη.

© Ίδρυμα «Κώστας Μόντης»

Κώστας Μόντης (1914 – 2004)
Επιλογή από τις «Στιγμές»

I.
Κι ένα μνημείο στον Ακούσιο Στρατιώτη, κύριοι
ένα μνημείο στο στρατιώτη που ακούσια πολέμησε,
που ακούσια σκότωσε,
που ακούσια σκοτώθηκε.

II.
Όλα όσα ζήσαμε
όλα όσα αγαπήσαμε
όλα όσα είπαμε δικά μας,
θα επαναλαμβάνονται στην απουσία μας
μ' άλλους να τα ζουν,
άλλους να τα' αγαπούν
άλλους να τα λεν δικά τους.

III.
Περίεργο πράγμα η καρδιά.
Όσο τη σπαταλάς τόσο περισσότερη έχεις.

IV.
Τώρα πια ξέρουμε καλά από πού παίρνει
τις πληροφορίες της η Ιστορία.

© Ίδρυμα «Κώστας Μόντης»

Δίκτυο Εταιρικών Σχολείων UNESCO ΚΥΠΡΟΥ

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυεικη

14ο Μαθητικό Συμπόσιο του Δικτύου UNESCO ASPnet Αττικής

των μαθητών: Ρεβέκκα Νεοκλέους, Στυλιάννα Ματθαίου, Χρίστος Συλικιώτης, Νικόλας Τομάζου του Λανίτειου Λυκείου Λεμεσού

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου UNESCO του σχολείου μας, πληροφορηθήκαμε με πολλή χαρά από τις υπεύθυνες καθηγήτριές μας, ότι θα μας δινόταν η ευκαιρία να ταξιδέψουμε στην Αθήνα για να συμμετάσχουμε στο 14ο Μαθητικό Συμπόσιο του Δικτύου Λυκείων Αττικής ASPnet UNESCO, στις 21-22 Φεβρουαρίου 2014.

Τη διοργάνωση ανέλαβαν τα Εκπαιδευτήρια Κωστέα – Γείτονα με θέμα «Ελληνικά Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Η συμμετοχή μας σε ένα τέτοιο συνέδριο ήταν μια πρόκληση για μας, γιατί ξέραμε ότι θα αποκομίζαμε πολλές εμπειρίες και γνώσεις. Η χαρά μας βέβαια συνοδευόταν και από ένα συναίσθημα ευθύνης, γιατί νιώθαμε ότι δεν εκπροσωπούσαμε μόνο το σχολείο μας, αλλά και την Κύπρο ολόκληρη, αφού το Λανίτειο Λύκειο ήταν το μοναδικό σχολείο που εκπροσώπησε φέτος την Κύπρο στην Αθήνα.

Γι' αυτό τον λόγο, με μεγάλη σοβαρότητα και πολύωρη μελέτη, ετοιμάσαμε την εργασία που θα παρουσιάζαμε στο συμπόσιο. Επιλέξαμε τις δέκα βυζαντινές εκκλησίες του Τρόδου που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, με τίτλο «Τοιχογραφημένοι ναοί στην περιοχή του όρους Τρόδος».

Οι προσδοκίες μας από το συμπόσιο δεν διαψεύστηκαν. Το συμπόσιο ήταν άρτια οργανωμένο και οι διοργανωτές επέδειξαν στην ομάδα μας μία συγκινητική φιλοξενία, από την πρώτη στιγμή που φτάσαμε στην Αθήνα και καθ' όλη τη διάρκεια του συνεδρίου. Θερμής υποδοχής τύχαμε και από τους υπόλοιπους συνέδρους. Νιώσαμε αμέσως ότι η Κύπρος είναι αναπόσπαστο μέρος του Ελληνισμού και ότι η παρουσία μας εκεί ενίσχυε αυτούς τους δεσμούς.

Στο πλαίσιο των εργασιών του συμποσίου είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε ένα πολυποικίλο καλλιτεχνικό πρόγραμμα που αποτελούνταν από παρουσιάσεις των είκοσι συμμετεχόντων σχολείων: κείμενα, προβολές, τραγούδια, χορούς και δρώμενα. Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα έκλεισε με τη δική μας παρουσίαση που περιελάμβανε κείμενα, προβολή ταινίας και εικόνων. Όλα τα σχολεία καταχειροκροτήθηκαν για τις αξιόλογες και πολύ ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις τους.

Στη συνέχεια, όλοι οι μαθητές χωριστήκαμε σε ομάδες στις οποίες συζητήσαμε για θέματα που αφορούν στη σημασία των Ελληνικών Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας του 21ου αιώνα. Τα πορίσματα στα οποία κατέληξε η κάθε ομάδα, παρουσιάστηκαν την επόμενη μέρα στην ολομέλεια των συνέδρων και έπειτα από ζωντανή συζήτηση και προβληματισμό εγκρίνονταν ή απορρίπτονταν.

Από την ολιγόμηρη λοιπόν παραμονή μας στην Αθήνα και τη συμμετοχή μας στο συμπόσιο, αποκομίσαμε πλειάδα θετικών εμπειριών: κινητοποιήκαμε πνευματικά, διευρύνσαμε τις γνώσεις μας, αναπτύχθηκε κοινωνικά, περάσαμε ευχάριστα και δημιουργήσαμε ισχυρούς δεσμούς φιλίας και συνεργασίας με τους Ελλαδίτες συνέδρους, οι οποίοι κρατούν μέχρι σήμερα και θα κρατήσουν σίγουρα και στο μέλλον.

Στο σημείο αυτό, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τα Εκπαιδευτήρια Κωστέα – Γείτονα για τη ζεστή φιλοξενία και την άπογη διοργάνωση του συμποσίου. Τις ευχαριστίες μας επίσης εκφράζουμε στις καθηγήτριες του σχολείου μας, κυρίες Χρύσω Σωτηριάδου και Ευτυχία Χαϊλή, για τη συνοδεία και τη βοήθειά τους στην προετοιμασία της παρουσίασής μας, καθώς και στη Βοηθό Διευθύντρια κυρία Μαρία Σύκα, η οποία ήταν υπεύθυνη για τον συντονισμό της συμμετοχής μας.

37ο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO

της εκπαιδευτικού Μόνικας Γριμάλδη-Κωνσταντίνου
Ενιαίο Λύκειο Κύκκου Α΄

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/ Α. Πολυμείκη

Η Δρ. Μαίρη Κουσελίνη
© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/ Α. Πολυμείκη

Ο κ. Παύλος Δαπόλας
© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/ Α. Πολυμείκη

Πραγματοποιήθηκε στις 3-4 Απριλίου 2014, το 37ο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO, το οποίο διοργάνωσε το Ενιαίο Λύκειο Κύκκου Α΄. Συνολικά, έλαβαν μέρος στο Συμπόσιο 25 σχολεία, εκ των οποίων τέσσερα από την Ελλάδα.

Η θεματική της σχολικής χρονιάς 2013-2014 ήταν: «Οικοδομώντας γέφυρες μέσω των τεχνών και του πολιτισμού: Ο ρόλος των τεχνών στην καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού».

Σε αυτό το πλαίσιο, στη διάρκεια του Συμποσίου, οι μαθητές παρουσίασαν εργασίες τους αναφορικά με τα πιο κάτω υποθέματα:

- Μία μέρα στη ζωή ενός παιδιού μετανάστη στην Κύπρο
- Μουσικές και χορευτικές παραδόσεις των μεταναστών/ προσφύγων της Κύπρου
- Ο κοινωνικός αποκλεισμός στην τρίτη ηλικία
- Η φιλικότητα της πόλης στα άτομα με κινητικές δυσκολίες
- Η κοινωνική επανένταξη απεξαρτημένων ή/και υπό απεξάρτηση ατόμων
- Οι τέχνες κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας
- Επαγγελματική ένταξη ατόμων με νοητική υστέρηση
- Ισότιμη και ελεύθερη πρόσβαση και συμμετοχή στα πολιτιστικά αγαθά
- Ανεργία και κοινωνικός αποκλεισμός
- Εξωτερική εμφάνιση και κοινωνικός ρατσισμός

Το πρώτο μέρος του προγράμματος του Συνεδρίου περιελάμβανε χαιρετισμό από τον Διευθυντή του Ενιαίου Λυκείου Κύκκου Α΄ κύριο Δημήτρη Ταλιαδώρο, καθώς και χαιρετισμό από τον κύριο Παύλο Δαπόλα, Επιθεωρητή Μέσης Εκπαίδευσης και Συντονιστή του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου. Ακολούθησε προσφώνηση από τη Δρα Μαίρη Κουσελίνη, Καθηγήτρια Τμήματος Επιστημών της Αγωγής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και Διευθύντρια της Έδρας UNESCO για την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των Φύλων, η οποία και κήρυξε την έναρξη του Συμποσίου.

Η Δρ. Κουσελίνη ανέφερε ότι «το σημερινό συνέδριο είναι ένα εργαστήριο ιδεών αλλά κυρίως στάσεων κατά των διακρίσεων, των οποιασδήποτε μορφής φοβιών, αυτο-εγκλεισμού και αποκλεισμού. Μία ένδειξη ότι έχουμε συνειδητοποιήσει, ως σχολείο και εκπαίδευση, ότι ο αποκλεισμός του άλλου είναι ταυτόχρονα αυτο-εγκλεισμός, παγίδευση του εαυτού και στένεμα της σκέψης και των

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/Α. Πολυνείκη

δραστηριοτήτων μας. Μέσα από αυτό το εργαστήριο, η UNESCO φέρνει την κοινωνία στο σχολείο και στην τάξη και ανοίγει τις πόρτες του σχολείου στην κοινωνία, μέσω των τεχνών και του πολιτισμού. Αναμφισβήτητα, η ενασχόληση με τις τέχνες σμιλεύει τις ψυχές και καθαίρει το πνεύμα, γιατί προκαλεί κατά τον πλέον ιδανικό τρόπο τόσο τον νου όσο και το συναίσθημα, ούτως ώστε να συλλειτουργήσουν και να εκφραστούν, προϋποθέσεις για μία δημοκρατική, συμπεριληπτική εκπαίδευση. Ο ρόλος των τεχνών και του πολιτισμού καθίσταται έτσι, μοναδικός για την καταπολέμηση των διακρίσεων, τη δημιουργία φιλόξενων σχολικών κοινωνιών, την οικοδόμηση μίας κοινωνίας χωρίς διακρίσεις εις βάρος ατόμων και ομάδων, και, τελικά για την επίτευξη του στόχου «Εκπαίδευση για Όλους».

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/Α. Πολυνείκη

Σήμερα, που η ΕΕ και ολόκληρος ο κόσμος έχουν συνειδητοποιήσει ότι το «άνοιγμα των συνόρων» και οι διακηρύξεις κατά του ρατσισμού δεν επιλύουν από μόνα τους το πρόβλημα, η τέχνη και ο πολιτισμός μπορούν να δώσουν διέξοδο σε φοβικές και αποκλειστικές στάσεις και ενέργειες. Ο κίνδυνος τα φαινόμενα αποκλεισμού να ισχυροποιούνται έχει ήδη διαφανεί με πολλούς τρόπους και καταγράφεται και μέσα από τις ευρωβαρομετρικές μετρήσεις, όπου φαίνεται ότι σε πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, ο ρατσισμός μεγαλώνει.

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/Α. Πολυνείκη

Διέξοδο δίνει η Τέχνη και ο Πολιτισμός, που αναδεικνύουν, μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες των μαθητών, τις ομοιότητες και τη συνεργασία και καλλιεργούν στάσεις αποδοχής. Το σημερινό λοιπόν εργαστήριο ιδεών και στάσεων αποτελεί μέσο για την αλλαγή των κοινωνικών δεδομένων και επίτευξη του σκοπού, που δεν είναι άλλος από τη δημοκρατική εκπαίδευση και κοινωνία, όπου προτάσσεται ως αρχή πολιτικής ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η συμπερίληψη».

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/Α. Πολυνείκη

Στο δεύτερο μέρος του Συμποσίου, μετά τις συζητήσεις των ομάδων, παρουσιάστηκαν τα πορίσματα των εργασιών:

- Η ετερότητα, δηλαδή το να είναι κάποιος διαφορετικός από τους άλλους και να ανήκει σε αριθμητικά μικρότερες πληθυσμιακές ομάδες, δείχνει να είναι ένα από τα κυριότερα στοιχεία του κοινωνικού αποκλεισμού και του ρατσισμού.

- Ο κοινωνικός αποκλεισμός μπορεί να αντιμετωπιστεί. Αυτό μπορεί να γίνει αν αρχίσουμε να βλέπουμε «πέρα από το εξώφυλλο» και να δούμε τι υπάρχει μέσα, αν εντάξουμε ανάμεσά μας τους κοινωνικά αποκλεισμένους στην τάξη ή στα άλλα κοινωνικά σύνολα, αν διδάξουμε σωστά τη γενιά του αύριο, αν κάνουμε μια προσπάθεια, τότε όλα τα τείχη που υψώσαμε, θα πέσουν. Σημασία πάντοτε δεν έχει το φαίνεσθαι, αλλά το είναι!

- Η ετερότητα επιφυλάσσει σχεδόν αυτόματα μία θέση αδυναμίας, μία κατάσταση «ευπάθειας» του ατόμου στο κοινωνικό πεδίο. Ένα άτομο, γίνεται θύμα του κοινωνικού αποκλεισμού, επειδή μπορεί να ανήκει σε μια ομάδα με συγκεκριμένα και διαφορετικά χαρακτηριστικά, φυλετικά, κοινωνικά, οικονομικά, επαγγελματικά, ή επειδή πάσχει από οργανική, πνευματική ή ψυχική αρρώστια.

- Η αναγνώριση και η αποδοχή της διαφοράς των ατόμων, σε συνθήκες ισότητας και ισονομίας, η άρνησή τους να απορροφηθούν και η πρόθεσή τους να διατηρήσουν αυτή τη διαφορά είναι από τα πιο κυρίαρχα αιτήματά τους.

- Η στήριξη των κοινωνικών μειονοτήτων απέναντι στις κοινωνικές διακρίσεις, τον αυταρχισμό και τη βία είναι δείγμα ανθρωπισμού και πολιτισμού, που σήμερα φθίνει και τείνει να χαθεί παντελώς.

- Μέσα από καλλιτεχνικές εκδηλώσεις διάφορων λαών προβάλλονται οι μουσικές, χορευτικές παραδόσεις καθώς επίσης διαφυλάττονται οι τοπικές. Παράλληλα με τη δημιουργία διάφορων καλλιτεχνικών ομάδων δίνεται η δυνατότητα στους πρόσφυγες, στους μετανάστες αλλά και στους αυτόχθονες να μοιραστούν και να προβάλουν μέρος του πολιτισμού τους.

Το 37ο Συμπόσιο έκλεισε με καλλιτεχνικό πρόγραμμα από μαθητές του Ενιαίου Λυκείου Κύκκου Α΄.

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυμείκη

5ο Παγκύπριο Μαθητικό Συνέδριο του Προγράμματος της UNESCO SEMEP

Το πρόγραμμα South Eastern Mediterranean Environment Project (SEMEP), το οποίο συντονίζεται από την UNESCO, έχει ως στόχο τη μελέτη τεχνολογικών, οικονομικών, ιστορικών, κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων και την προώθηση της επιστημονικής μελέτης και έρευνας σε περιβαλλοντικά θέματα.

Με γενική ευθύνη της Επιθεώρησης Φυσιογνωστικών / Βιολογίας / Γεωγραφίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, διοργανώθηκε για 5η συνεχή χρονιά το μαθητικό συνέδριο του προγράμματος SEMEP με θέμα: «Συνεργασία για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, μέσω της κουλτούρας και της επιστήμης, για αειφόρο ανάπτυξη».

Στο συνέδριο παρευρέθηκαν οι υπεύθυνοι καθηγητές και τέσσερις μαθητές από κάθε εμπλεκόμενο σχολείο. Οι μαθητές παρουσίασαν την επιστημονική έρευνα που διεξήγαγαν με την καθοδήγηση των καθηγητών τους. Όπως παρουσιάζεται μέσα από τις ερευνητικές μελέτες των μαθητών, η προσεκτική διαχείριση των υδάτινων πόρων και η σωστή χρήση του νερού είναι ζητήματα ζωτικής σημασίας, ιδιαίτερα για τη χώρα μας που ταλανίζεται από μακρές περιόδους λειψυδρίας.

Το νερό αποτελεί τον σημαντικότερο φυσικό πόρο για την κοινωνική και οικονομική επιβίωση και ανάπτυξη κάθε χώρας. Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Διευθυντής του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας κύριος Νίκος Ζαμπακίδης, ο επιθεωρητής Βιολογίας π. Δημήτριος Δρ. Μαππούρας, η επιθεωρήτρια Βιολογίας κυρία Γιούλα Νεοφύτου και ο εθνικός συντονιστής του προγράμματος SEMEP Δρ. Κωνσταντίνος Φάνης.

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυμείκη

Στις 26 Μαρτίου 2014 στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σαλαμιούς παρουσίασαν την επιστημονική έρευνα τους τα παρακάτω σχολεία:

- Επαρχία Πάφου
- Λύκειο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'
 - Λύκειο και Τεχνική Σχολή Πόλης Χρυσοχούς
 - Γυμνάσιο Παναγιάς
 - Γυμνάσιο Αποστόλου Παύλου
 - Διεθνές Σχολείο Πάφου

Στις 27 Μαρτίου 2014, στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας παρουσίασαν την επιστημονική έρευνά τους τα παρακάτω σχολεία:

- Επαρχία Λευκωσίας
- Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα
 - Κολλέγιο Terra Santa
 - Λύκειο Κύκκου Β'

- Επαρχία Λάρνακας – Αμμοχώστου
- Λύκειο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'
 - Λύκειο Κοκκινοχωρίων
 - Λύκειο Παραλιμνίου

- Επαρχία Λεμεσού
- Γυμνάσιο Αγίου Νεοφύτου
 - Λύκειο Αγίου Νικολάου
 - Λύκειο Αγίου Ιωάννη

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυμείκη

Οι σύνεδροι ξεναγήθηκαν στον χώρο των εκθεμάτων του Μουσείου Νερού και είχαν την ευκαιρία να ανακαλύψουν τις ιδιαίτερες πτυχές της υδατικής παράδοσης του τόπου μας. Οι ερευνητικές μελέτες των μαθητών υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας «Μαθητές στην έρευνα – ΜΕΡΑ», ενώ το βιβλίο καλής πρακτικής που θα παρουσιάζει τις ερευνητικές μελέτες SEMEP θα εκδοθεί με χορηγία του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα SEMEP: <http://www.unesco.org/new/en/natural-sciences/special-themes/science-education/environment/semep/>

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυμείκη

Ιθαγενή-αρωματικά Φυτά της Κύπρου: «Λαβαντούλα η Στοιχάς» (Μυροφόρα).

Η ευδοκίμηση του φυτού στην περιοχή Κελλακίου-Πρασσιού-Σανίδας.

των μαθητριών: Γεωργία Αλεξάνδρου, Στέφανη Γεωργίου, Ζήνα Κωνσταντίνου, Βερονίκη Μηνά, Αντρούλλα Νίκου
Συντονιστές καθηγητές: Δημητρίου Δημήτρης (Φυσικός) Αντζουλής Κώστας (Φιλολόγος)
Λύκειο Αγίου Νικολάου, Λεμεσός

Απόσπασμα από ερευνητική εργασία που υποβλήθηκε στον Διαγωνισμό «Μαθητές στην Έρευνα – ΜΕΡΑ 2013-2014» και παρουσιάστηκε στη διάρκεια του 5ου Μαθητικού Συνεδρίου του Προγράμματος South Eastern Mediterranean Environment Project of UNESCO (SEMEP).

Περίληψη

Ο στόχος της παρούσας εργασίας ήταν η μελέτη του φυτού μυροφόρα που ευδοκίμει, μεταξύ άλλων, στις περιοχές Κελλακίου, Σανίδας, Πρασσιού, Επταγώνιας και Αρακαπά. Η επιλογή του φυτού οφείλεται στο γεγονός της σύνδεσής του με τη θρησκεία (από όπου πήρε και το όνομά του), της ιστορικής του σημασίας (ύπαρξη ιστορικών αναφορών) όπως και της χρήσης του (παραγωγή αιθέριου ελαίου, αρωματοποίηση, σαπωνοποίηση, μελισσοκομία και φαρμακευτική). Από τη μελέτη μας και την ανάδειξη του συγκεκριμένου φυτού, πιθανόν να προκύψουν πολλαπλά οφέλη για τις κοινότητες της περιοχής, με την προγραμματιζόμενη λειτουργία Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στο Κελλάκι. Για τον σκοπό αυτό, ακολουθήσαμε μία καινοτόμο προσέγγιση, όπου: (α) μελετήσαμε μέσα από πηγές τη συσχέτιση του φυτού με τον Επιτάφιο, (β) ετοιμάσαμε ερωτηματολόγια τα οποία δόθηκαν στην κοινότητα του σχολείου μας, αποσκοπώντας στο να διαπιστώσουμε κατά πόσον υπάρχει γνώση στη νεολαία για το φυτό και ευρύτερα την παράδοση γύρω από αυτό, (γ) αναδείξαμε την ιστορική του σημασία σε σχέση με τη χρήση του, (δ) εκτελέσαμε διαφορετικούς τρόπους για την παραγωγή αιθέριου ελαίου, (ε) ετοιμάσαμε εκπαιδευτικό υλικό για τους μαθητές του Δημοτικού (σταυρόλεξα, κρυπτόλεξα, αφίσα, τρίπτυχο). Επίσης, κατασκευάσαμε μπρελόκ που ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά του φυτού, τα οποία θα μπορούσαν να τύχουν οικονομικής εκμετάλλευσης.

Σύμφωνα με τις πηγές, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η εποχή κατά την οποία ανθίζει (παράλληλη με τον Επιτάφιο), το πένθιμο χρώμα του (μωβ) και το εξαίσιο άρωμά του είναι οι λόγοι για τους οποίους χρησιμοποιείται στον Επιτάφιο. Μυροφόρες, άλλωστε, ήταν οι γυναίκες οι οποίες έπλυναν το σώμα του Χριστού με μύρο. Μέσα από την ιστορική αναδρομή, διαπιστώσαμε ότι το φυτό χρησιμοποιούνταν από τα αρχαία χρόνια ως θεραπευτικό και όχι μόνο. Τα πειράματα, όμως, τα οποία διεξήγαμε για να παράγουμε αιθέριο έλαιο δεν μας έδωσαν το αναμενόμενο ποσοστό ελαίου. Το ερωτηματολόγιο έδειξε πως οι συμμαθητές μας δεν γνωρίζουν το φυτό, γι' αυτό υπάρχει η ανάγκη ενίσχυσης της ενημέρωσης για περιβαλλοντικά θέματα και η επιστροφή στην παράδοση, όπως για παράδειγμα το στόλισμα των Επιταφίων με λουλουδία (όπως η μυροφόρα) τα οποία απλόχερα μας προσφέρει η φύση, αντί των ακριβοπληρωμένων λουλουδιών. Αυτή ήταν και η εισήγηση του ιερέα της περιοχής.

Μέσα από τη μελέτη μας προέκυψε ότι το νέκταρ των ανθών της μυροφόρας παράγει μέλι με εξαίσιο άρωμα, το οποίο έχει την ιδιότητα να κρυσταλλώνει από νωρίς. Αυτό, θα μπορούσε να μετατραπεί σε κρεμώδες και με τη σωστή ενημέρωση και διαφήμιση να πωλείται σε τουρίστες ή ακόμα και σε ντόπιους πελάτες.

Θεραπευτικές ιδιότητες

Η λεβάντα θεωρείται κατά γενική παραδοχή ένα από τα είκοσι σημαντικότερα θεραπευτικά βότανα. Οι θεραπευτικές ιδιότητες της άγριας λεβάντας είναι αναρίθμητες. Πασίγνωστη για το υπέροχο άρωμά της και τις θεραπευτικές της ιδιότητες, η λεβάντα ήταν γνωστή από την αρχαία Αίγυπτο και την Ελλάδα, ενώ σήμερα αποτελεί πολύτιμο σύμμαχο για τη θωράκιση της υγείας μας μέσα από τις αμέτρητες εφαρμογές της. Στην αρχαία Ελλάδα, ο Θεόφραστος αναφέρθηκε στις θεραπευτικές ιδιότητες του αρώματος της λεβάντας. Είναι φυτό αρωματικό-φαρμακευτικό και εκτός από αφέψημα χρησιμοποιείται πάρα πολύ και ως αιθέριο έλαιο. Χρησιμοποιείται στην αρωματοποιία, στη σαπωνοποιία και τη φαρμακοποιία. Ο Διοσκουρίδης στο διάσημο του σύγγραμμα «De Materia Medica» αναφέρει πως η κατανάλωση λεβάντας βοηθάει στην ανακούφιση από τη δυσπεψία, τους πονοκεφάλους και τον ερεθισμό του λαιμού. Ταυτόχρονα, ο Διοσκουρίδης τη θεωρούσε κατάλληλη για την περιποίηση πληγών και δερματικών παθήσεων (εξωτερική χρήση). Η λεβάντα υποστηρίζεται πως έχει ισχυρή αντιμικροβιακή δράση και γι' αυτόν τον λόγο θεωρείται ιδανική για την επούλωση μικρών πληγών, κοψιμάτων κλπ, ενώ ταυτόχρονα είναι κατάλληλη για τον «καθαρισμό» του δέρματος σε περιπτώσεις ακμής, εκζεμάτων και δερματοπαθειών. Παραδοσιακά χρησιμοποιείται κατά των θωρακικών λοιμώξεων όπως είναι ο βήχας, το άσθμα και η βρογχίτιδα και σε περιπτώσεις κρυολογημάτων ή γρίπης – με τη μορφή εισπνοών. Η αντιβακτηριδιακή και αντισηπτική της δράση, θεωρείται πως της χαρίζει ανθελμινθικές ιδιότητες – μπορεί δηλαδή να χρησιμοποιηθεί για την καταπολέμηση των παρασίτων στα έντερα. Το αιθέριο έλαιο λεβάντας όταν χρησιμοποιείται σε μασάζ χαλαρώνει τους μύες και ανακουφίζει από τους νευραλγικούς και ρευματικούς πόνους.

Στη σύγχρονη βοτανοθεραπεία, τα αποξηραμένα άνθη λεβάντας χρησιμοποιούνται κυρίως για τη μείωση του άγχους και της υπέρτασης. Η λεβάντα γενικά θεωρείται πως έχει ηρεμιστικές ιδιότητες και για αυτό το λόγο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε περιπτώσεις μελαγχολίας και ήπιας κατάθλιψης. Το εκχύλισμά της (αιθέριο έλαιο) θεωρείται από πολλούς βοτανοθεραπευτές κατάλληλο για την αντιμετώπιση των νευρικών πονοκεφάλων και της αύπνιας. Ένα απλό εκχύλισμα λεβάντας, όταν χρησιμοποιηθεί σε κομπρέσα και τοποθετηθεί στο μέτωπο, θεωρείται πως βοηθάει στην ανακούφιση από τις ημικρανίες, την υπέρταση, την κούραση και την επίδραση της έντονης κατανάλωσης αλκοόλ (hangover). Θεωρείται επίσης από κάποιους ερευνητές πως είναι υποτασική: ένα φλιτζάνι λεβάντας πριν τον ύπνο λέγεται πως «ρίχνει» την πίεση και μειώνει την ταχυπαλμία κατά τη διάρκεια της νύχτας. [...]

Ακολούθως αναπτύσσουμε τις γνώσεις και πρακτικές που αποκομίσαμε μέσα από την έρευνα μας για το πώς βλέπει μια μέλισσα, γενικές πληροφορίες για το κυπριακό μέλι και για το μέλι της μυροφόρας. Επίσης αναφέρουμε τη σημασία του νερού στο μέλι του φυτού, αναλύουμε το πώς θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάπτυξη της μελισσοκομίας και εισηγούμαστε τρόπους για τη συμβολή του κράτους σε αυτήν την ανάπτυξη.

Μέλισσα και μυροφόρα

Κατά τις εξορμήσεις μας στο πεδίο μελέτης, παρατηρήσαμε ότι οι μέλισσες έλκονταν ιδιαίτερα από τη μυροφόρα. Η παρατήρηση αυτή μάς προκάλεσε ορισμένα νέα ερωτήματα τα οποία ενσωματώσαμε στην έρευνά μας.

- Η έλξη αυτή οφείλεται στο χρώμα του ανθού της μυροφόρας ή στο ότι η μυροφόρα ανθίζει πολύ πιο νωρίς από άλλα φυτά;
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός γνήσιου μελιού; Θα μπορούσε να παραχθεί ένα τέτοιο μέλι μόνο από το φυτό της μυροφόρας;

Αυτά τα ερωτήματα μάς δημιούργησαν την περιέργεια να ερευνήσουμε τη σχέση του φυτού μας με τις μέλισσες. Έτσι, ψάξαμε στο διαδίκτυο για διάφορες πληροφορίες και επισκεφθήκαμε τον μελισσοκόμο της περιοχής Μιχάλη Φιλίππου. Ο Μιχάλης ασχολείται επαγγελματικά με το μέλι από το 1983 και είναι ιδιοκτήτης μίας από τις μεγαλύτερες εταιρίες μελιού στην Κύπρο. Με χαρά μάς φιλοξένησε στο εργαστήρι του και μας ξενάγησε στις νέες σύγχρονες μονάδες των μελισσιών του. Αποκομίσαμε τόσο γνώσεις όσο και προσωπικές εμπειρίες. Πληροφόρηση λάβαμε και από την τηλεφωνική μας επικοινωνία με τον μελισσοκόμο Γιάννη Βαρνάβα.

Οι μέλισσες βλέπουν κυρίως στο υπεριώδες φως

Οι μέλισσες δεν βλέπουν όπως εμείς. Με τα μάτια της η μέλισσα βλέπει έναν διαφορετικό κόσμο. Αντιλαμβάνεται διαφορετικές συχνότητες ακτινοβολίας και δέχεται διαφορετικά ερεθίσματα από τον άνθρωπο. Τα μήκη κύματος που είναι ορατά στο ανθρώπινο μάτι κυμαίνονται από 400 nm έως 800nm (ορατό φως) ενώ οι μέλισσες βλέπουν σε μήκη κύματος από τα 300nm ως τα 650nm. Οι μέλισσες βλέπουν σε συχνότητες όπου εμείς δεν μπορούμε, που είναι για μας αόρατες και τις ονομάσαμε υπεριώδες φως. Και εμείς οι ίδιοι, όμως, αντιλαμβανόμαστε τη συχνότητα 650-800 nm ως κόκκινο, κάτι που για αυτές είναι αόρατο. Επίσης οι μέλισσες βλέπουν το πορτοκαλί, το πράσινο και το κίτρινο ως κίτρινο και το ξεχωρίζουν μόνο από τη φωτεινότητα και όχι από την απόχρωση όπως εμείς. Το ίδιο συμβαίνει και με τα χρώματα μπλε και μωβ (τα βλέπουν μπλε). Άρα οι μέλισσες διακρίνουν μόνο 4 χρώματα: το υπεριώδες, το κίτρινο, το μπλε και το γαλαζοπράσινο. Τα υπόλοιπα είναι γι' αυτές μαυρόασπρα.

Έτσι, μία μέλισσα μπορεί να ξεχωρίσει μία μπλε κυψέλη από μία κίτρινη ή μία πράσινη από μία μωβ αλλά δεν μπορεί να ξεχωρίσει μία κίτρινη από μία πράσινη εκτός κι αν η μία είναι πιο φωτεινή. Μία μέλισσα μπορεί να διακρίνει οποιοδήποτε χρώμα από κάποιο άλλο χάρη στη διαφορετική φωτεινότητά του. Συνεπώς, ακόμα και αν δεν μπορεί να ξεχωρίσει ένα πράσινο από ένα κίτρινο λόγω της απόχρωσης, μπορεί να τα ξεχωρίσει λόγω της διαφορετικής φωτεινότητας.

Τα λουλούδια έχουν από μόνα τους ορισμένες ουσίες που τους δίνουν το χρώμα. Όμως οι ουσίες αυτές δεν τους δίνουν μόνο χρώματα ορατά από τον άνθρωπο, τους δίνουν και χρώματα τα οποία δεν είναι ορατά στο ανθρώπινο μάτι. Ορισμένα φυτά εκπέμπουν αόρατα από τον άνθρωπο χρώματα, που είναι πολύ ορατά και έντονα όμως για τις μέλισσες. [...] Έτσι, τα λουλούδια από μόνα τους λειτουργούν σαν φωτεινές ή λαμπερές πινακίδες για τις μέλισσες, τις οποίες κατευθύνουν στην περιοχή του νέκταρ. Επομένως, οι μέλισσες, εκτός από την όσφρηση και τη μνήμη, έχουν και τα χρώματα των λουλουδιών να τις κατευθύνουν.

Με τις γνώσεις μας σε αυτό το σημείο μπορούμε να συμπεράνουμε γιατί οι μέλισσες έλκονται από το δικό μας φυτό. Όπως είδαμε και πιο πάνω, το μωβ είναι χρώμα το οποίο οι μέλισσες βλέπουν μπλε. Αν το φυτό μας ήταν κόκκινο τότε θα ήταν αδιάφορο για αυτές. Επίσης το φυτό μας είναι πλούσιο σε νέκταρ. Εφόσον διαθέτει αρκετό νέκταρ, η μέλισσα με το υπεριώδες φως ξεχωρίζει τα πέταλα από αυτό και δημιουργείται η ζώνη προσγείωσής της πάνω σε αυτό.

Μέλι και μέλισσα

Το μέλι θεωρείται αγνό και φυσικό αφού η φύση το προσφέρει απλόχερα στον άνθρωπο. Προσφέρει ενέργεια, τόνωση αλλά και απόλαυση. Το μέλι ανήκει στις τροφές που πρέπει να καθιερωθούν στην καθημερινότητα, επειδή έχει να προσφέρει στον άνθρωπο πλήθος ευεργετικών συστατικών για τον οργανισμό. Δημιουργείται κατά τη συλλογή του νέκταρ από τις μέλισσες. Αξιοσημείωτη είναι η διαδικασία τροφάλλαξης. Μία μέλισσα μαζεύει το νέκταρ από τα λουλούδια ρουφώντας το με την προβοσκίδα της και αποθηκεύοντάς το στον πρόβολό της, όπου γίνεται η επεξεργασία και η μετατροπή του σε μέλι.

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυνείκη

Όσες περισσότερες τροφαλλάξεις γίνουν, δηλαδή η μια μέλισσα να δώσει στην άλλη το νέκταρ το οποίο αποθήκευσε στον πρόβολο της, τόσο καλύτερο είναι το προϊόν το οποίο παράγεται.

Μερικά χαρακτηριστικά του μελιού - ποιοτικά κριτήρια

Το άρωμα: χαρακτηριστικό για κάθε ποικιλία.

Η γεύση: εξαρτάται και από την περιοχή προέλευσης.

Το χρώμα: εξαρτάται κυρίως από το είδος και την κατηγορία του μελιού, αλλά και από άλλους παράγοντες όπως η θέρμανση του, η ταχύτητα συλλογής, η υγρασία, το φιλτράρισμα, η διαύγαση, οι μελισσοκομικοί χειρισμοί, η συσκευασία και οι συνθήκες αποθήκευσης.

Πως συμβάλει η ανομβρία στο μέλι του φυτού

Η μυροφόρα είναι φυτό το οποίο αντέχει στην ξηρασία. Όμως, τι αποτέλεσμα θα μπορούσε να επιφέρει το γεγονός αυτό; Χωρίς την παρουσία του νερού δεν μπορεί να υπάρχει ούτε και υγρασία. Απαιτείται 60-70% υγρασία για να γίνεται η νεκταρέκκριση. Άρα, χωρίς βροχές, ναι μεν το φυτό αντέχει, δεν παράγει όμως νέκταρ. Συνεπώς δεν υπάρχει ούτε και η δημιουργία μελιού.

Το αυτοφυές μας φυτό δίνει μέλι με εξαιρετικό άρωμα και γεύση. Θα μπορούσαμε να παράγουμε αποκλειστικά μέλι της μυροφόρας κατά 70% εάν βάλουμε καθαρά πλαίσια και τα μαζέψουμε πριν το τέλος της ανθοφορίας του φυτού. Λόγω ξηρασίας και ανομβρίας – δύο φαινόμενα που πλήττουν το νησί μας – το μέλι το οποίο λαμβάνουμε είναι ελάχιστο (10kg από 24 μελίσινα, κατά μέσο όρο, σε έκταση γης 5km²). Σε άλλες χρονιές, όπου οι συνθήκες ήταν ακόμα πιο ευνοϊκές, οι μελισσοκόμοι είχαν περισσότερο όφελος από τη μυροφόρα (50-60 kg). Παρόλα αυτά, την προτιμούν και μεταφέρουν τα μελίσινα τους σε περιοχές της άνθισής της. Παράλληλα, ανθίζει και η πορτοκαλιά. Αν και η πορτοκαλιά δίνει περισσότερο μέλι από ότι η μυροφόρα, τα μελίσινα μεταφέρονται κοντά στη μυροφόρα. Είναι φυτό πάνω στο οποίο κανείς δεν χρησιμοποιεί φάρμακα και ούτε ψεκάζει, σε αντίθεση με την πορτοκαλιά. Τα φάρμακά της, προκαλούν τον θάνατο των μελισσών και κατά συνέπεια τη μείωση των μελισσιών.

Το μέλι είναι ασταθές και έχει την τάση να σταθεροποιείται με την καταβύθιση της περίσσειας ποσότητας ζαχάρων που βρίσκεται σε αυτό. Οι πρώτοι κρύσταλλοι που καταβυθίζονται, λειτουργούν ως πόλοι έλξης και άλλων, με συνέπεια να δημιουργεί την εικόνα του κρυσταλλωμένου νερού. Λόγω της σύστασης του το μέλι της μυροφόρας έχει πιο γρήγορη κρυστάλλωση. Το όριο το οποίο απαιτεί ένα μέλι να ξεπερνά (8DN) δημιουργεί τη λανθασμένη εικόνα για την καταλληλότητα του προϊόντος. Οι περισσότεροι από εμάς νομίζουμε ότι το μέλι σε αυτή του τη μορφή έχει χαλάσει. Και όμως δεν είναι έτσι. Το μέλι είναι τρόφιμο-θαύμα το οποίο δεν χαλάει ποτέ. Αντίθετα, η κρυστάλλωσή του οδηγεί στο να διατηρεί για περισσότερο καιρό αναλλοίωτα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του υγρού μελιού. Στα σημεία πώλησης ειδών υγιεινής διατροφής πωλείται κρυσταλλωμένο μέλι και ορισμένοι καταναλωτές το προτιμούν σε αυτή την κατάσταση (ιδιαίτερα στο εξωτερικό), δεδομένου ότι είναι εύκολο να εξαπλωθεί σε ψωμί ή φρυγανιά χωρίς να στάζει και η γεύση του είναι πλουσιότερη. Να θυμίσουμε ότι η κρυστάλλωση του μελιού δεν έχει καμία σχέση με την ποιότητά του αλλά είναι ένα χαρακτηριστικό του αγνού και φυσικού μελιού.

Άρα, η λανθασμένη πληροφόρηση του κοινού σχετικά με το κρυσταλλωμένο μέλι πρέπει να εκλείψει. Για την προώθηση μιας νέας μορφής μελιού θα πρέπει να γίνει ενημέρωση και διαβεβαίωση του κόσμου για τα πλεονεκτήματά της. Αντί να αφήνουμε το μέλι από μόνο του να κρυσταλλώνει θα μπορούσαμε να το χτυπάμε στο μίξερ. Σπάζοντας έτσι με μηχανικό τρόπο τους κρυστάλλους του δημιουργούμε το κρεμώδες μέλι που κάλλιστα μπορούμε να το πουλάμε σε τουρίστες, αυξάνοντας έτσι το κέρδος. Το μέλι της μυροφόρας, λόγω της ιδιότητάς του να λεπτοκρυσταλλώνει, μπορεί να συμβάλει σε αυτή την προσπάθεια. Θα ήταν αναγκαία η παρεμβολή της Κυβέρνησης σε αυτό το έργο ούτως ώστε να υποβοηθηθούν και οι μελισσοκόμοι. Η μεταφύτευση του φυτού σε διάφορες ορεινές περιοχές και η αύξηση της ποσότητάς του θα επιφέρει οικονομικά οφέλη, τόσο στους μελισσοκόμους όσο και σε όσους θα επιθυμούσαν να παράγουν το αιθέριο έλαιό της.

Συνέδριο της UNESCO για τη Μάθηση μέσω Κινητών Συσκευών

Κορίτσι της φυλής των Μασάι στην Κένυα διαβάζει σε κινητό τηλέφωνο Android © Worldreader

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κυρία Αίγλη Παντελάκη συμμετείχε στο συνέδριο των κυβερνητικών αξιωματούχων για τη Μάθηση μέσω Κινητών Συσκευών, το οποίο διοργανώθηκε από την UNESCO στις 18-20 Φεβρουαρίου 2014, στο Παρίσι.

Σκοπός των συναντήσεων ήταν η ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά στην εισαγωγή των κινητών και ασύρματων τεχνολογιών και συσκευών (όπως Wi-Fi, Bluetooth, GPS, GSM, GPRS, 3G, κινητά τηλέφωνα, PDAs, φορητοί υπολογιστές) στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και η ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών από διάφορα μέρη του κόσμου, όπου γίνεται στο παρόν στάδιο πιλοτική εφαρμογή και ανάλυση των αποτελεσμάτων από τη χρήση των συγκεκριμένων μεθόδων μάθησης και εκπαίδευσης. Η Κύπρος συμμετείχε στην ολομέλεια των πιο πάνω συναντήσεων καθώς και σε ομάδες εργασίας που συζήτησαν επί μέρους θέματα. Στο περιθώριο των συναντήσεων η κυρία Παντελάκη είχε συνάντηση με τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή της UNESCO για θέματα Εκπαίδευσης, Δρα Qian Tang.

Από τα μέχρι τώρα αποτελέσματα, διαφαίνεται ότι η χρήση της κινητής τεχνολογίας στην εκπαίδευση βελτιώνει το εκπαιδευτικό αποτέλεσμα, ενώ παράλληλα εξασφαλίζει ότι η εκπαίδευση παρέχει στους νέους τις κατάλληλες δεξιότητες και προσόντα για μία σύγχρονη και ανταγωνιστική οικονομία. Επιπρόσθετα, η αποτελεσματική ένταξη των νέων τεχνολογιών στα εκπαιδευτικά συστήματα, καθιστά την εκπαίδευση προσβάσιμη σε απομακρυσμένες περιοχές του πλανήτη. Σύμφωνα με μία πρόσφατη έκθεση της UNESCO, η ευρεία εξάπλωση των κινητών συσκευών τηλεφωνίας στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει θετική επίδραση στα ποσοστά αλφαριθμητισμού. Αξιοποιώντας τα αποτελέσματα ερευνών που έγιναν σε επτά αναπτυσσόμενες χώρες (Αιθιοπία, Γκάνα, Ινδία, Κένυα, Νιγηρία, Πακιστάν και Ζιμπάμπουε), η εν λόγω έκθεση περιγράφει το φαινόμενο ως «επανάσταση στην ανάγνωση».

Τον Μάρτιο 2014, η UNESCO ανακοίνωσε τη συνεργασία της με ασιατικό κολοσσό του χώρου της τεχνολογίας, με στόχο να προσφέρουν σε μαθητές (παιδιά κι ενήλικες) του αναπτυσσόμενου κόσμου δυνατότητες για πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση μέσω εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών που αξιοποιούν τη ραγδαία εξέλιξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO κυρία Irina Bokova σημείωσε ότι η εν λόγω συνεργασία αποτελεί «λαμπρό παράδειγμα καινοτόμων συμμαχιών, απαραίτητων για την εδραίωση της κοινωνίας της γνώσης στον 21ο αιώνα».

Έδρα UNESCO για την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των Φύλων, Πανεπιστημίου Κύπρου

Η Έδρα UNESCO για την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των Φύλων του Πανεπιστημίου Κύπρου έχει να επιδείξει πλούσιο έργο δράσεων και εκδηλώσεων. Από το 2011 μέχρι σήμερα, η Έδρα UNESCO για την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των Φύλων συντονίζει την έρευνα «Το προφίλ της γυναίκας πολιτικού στην κυπριακή τηλεόραση. Μια έμφυλη ανάλυση» που χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (2011-2014). Η έρευνα σκοπό έχει να ευαισθητοποιήσει όλες τις ομάδες ατόμων που συμμετέχουν στα Μέσα αλλά και το ευρύτερο κοινό για την ανάγκη αύξησης της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική και στην κοινωνικο-πολιτική ζωή του τόπου γενικότερα με την παραγωγή ενημερωτικού και ερευνητικού υλικού.

Στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2013, η Έδρα UNESCO συμμετείχε σε διαδικτυακή συζήτηση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) με θέμα τους μηχανισμούς εξασφάλισης ποιότητας στην επιμόρφωση/εκπαίδευση για το φύλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις 30 Οκτωβρίου 2013, η Έδρα UNESCO υπέβαλε ερευνητική πρόταση με τίτλο «Children's Vulnerability to Suffer Violence as a Result of Economic Hardships within Families: Empowering Children's Self-Image, Coping Skills and Attitudes towards Life and Schooling» και ακρωνύμιο CRISIS στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα DAPHNE III (action grants 2007-2013) για επιχορήγηση με προϋπολογισμό €479.310,00. Τα αποτελέσματα δεν έχουν ακόμη γίνει γνωστά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Σπουδές Φύλου», που συντονίζεται από την Έδρα UNESCO και το εκάστοτε Συμβούλιο του Κέντρου Σπουδών Φύλου του Πανεπιστημίου Κύπρου, διοργάνωσε τον Ιανουάριο του 2014 μία σειρά δράσεων με σκοπό την εμπλοκή των φοιτητών/τριών στη δημόσια σφαίρα και την εισαγωγή της προοπτικής του φύλου στους τομείς της δημόσιας υγείας και πολιτότητας.

Τον Ιανουάριο του 2014, η Έδρα UNESCO ετοίμασε μια περιληπτική μελέτη ως συνεισφορά για την ετοιμασία της Εθνικής Έκθεσης για την Εφαρμογή που Προγράμματος Δράσης του Πεκίνου (Πεκίνο+20) που υιοθετήθηκε στην 4η Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες (Πεκίνο 1995). Τον Φεβρουάριο του 2014, η Έδρα UNESCO ορίστηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως – Μονάδα Ισότητας, που είχε την ευθύνη της ετοιμασίας της Εθνικής Έκθεσης Πεκίνο+20, ως εξωτερικός συνεργάτης προς διεκπεραίωση της σχετικής εργασίας. Ως εκ τούτου, η Έδρα UNESCO ετοίμασε τη σχετική Έκθεση μελετώντας κι αξιολογώντας όλες τις συνεισφορές από Υπουργεία, φορείς Ισότητας, Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλους εμπλεκόμενους φορείς και την παρέδωσε τέλη Απριλίου 2014.

Στις 17 Φεβρουαρίου 2014, η Έδρα UNESCO σε συνεργασία με το διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Σπουδές Φύλου» του Πανεπιστημίου Κύπρου διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα: «Βιοεξουσία, Φύλο κι Οροθετική Πολιτότητα. Το Χρονικό μιας Διαπόμπευσης και η Διεκδίκηση του Πολιτικού» στην οποία παρουσιάστηκε το ντοκιμαντέρ «Ruins / Ερείπια» της Ελληνίδας σκηνοθέτιδας Ζωής Μαυρουδή. Στις 29 Απριλίου 2014, η καθηγήτρια Μαίρη Κουσελίνη, διευθύντρια της Έδρας UNESCO, συμμετείχε σε εκδήλωση που διοργάνωσε το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου με θέμα «Ισότητα Φύλων: Όραμα 2020», παρουσιάζοντας εισήγηση με τίτλο «Ισότητα Φύλων και Ακαδημαϊκή Ζωή».

Όσον αφορά σε επερχόμενες δράσεις/εκδηλώσεις, η Έδρα UNESCO προετοιμάζει ερευνητικές προτάσεις για υποβολή σε Ευρωπαϊκά προγράμματα του Ορίζοντα 2020 και προγραμματίζει τη συνδιοργάνωση ενός διεθνούς συνεδρίου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με θέμα: «Φύλο, Νομοθεσία και Θεσμοί» τον Νοέμβριο 2014.

Ημερίδα Έδρας UNESCO Πανεπιστημίου Λευκωσίας για τη Μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

Η Έδρα UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Σας προσκαλεί στην ημερίδα
«Η μετάβαση από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο:
Ομοιότητες, Διαφορές & Προοπτικές»

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
Τρίτη 27 Μαΐου 2014
Cine Studio, Ώρα 9.00

Π.Α. μέχρι τις 23/5/2014 στο 22841533

Υποστηρικτής:

Στις 27 Μαΐου 2014, η έδρα UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας διοργάνωσε ημερίδα με τίτλο: «Η μετάβαση από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο: Ομοιότητες, Διαφορές και Προοπτικές», στην αίθουσα CINE STUDIO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Η συγκεκριμένη ημερίδα ήταν συνέχεια αντίστοιχης ημερίδας που πραγματοποιήθηκε το 2013 με τίτλο: «Η μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό: Ομοιότητες, Διαφορές και Προοπτικές». Η ημερίδα διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και με τη στήριξη της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων.

Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμό οι Δρ. Αιμίλιος Σολωμού, Διευθυντής Έδρας UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, ο Δρ. Γιώργος Μαυροειδής, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, ο Δρ Παναγιώτης Αγγελίδης, Κοσμητόρας της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και ο κύριος Πάυλος Δαπόλας, Συντονιστής του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Σχετική παρέμβαση ακολούθησε από την Καθηγήτρια Μαίρη Κουσελίνη, Διευθύντρια της Έδρας UNESCO του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το πρόγραμμα της ημερίδας περιλάμβανε εισηγήσεις από τους Δρ. Ξένια Χατζηχαράλαμπος, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Λευκωσίας, την κυρία Έλενα Περικλέους, Διευθύντρια Δημοτικού Σχολείου Μάμμαρι και Σύμβουλο Κυπριακού Κέντρου Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης, τον κύριο Σπύρο Κουλουμή, Βοηθό Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης, Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής και τον κύριο Γιάννο Ιωάννου, Καθηγητή Τέχνης Μέσης Εκπαίδευσης και μέλος της συγγραφικής και υποστηρικτικής ομάδας των νέων αναλυτικών προγραμμάτων των Εικαστικών Τεχνών. Ακολούθησε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στην οποία συμμετείχαν όλοι οι εισηγητές, όπως επίσης και ο Καθηγητής Ιωάννης Σαλβαράς του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Ομαδική φωτογραφία στο ξενοδοχείο «Ρόδον» © Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO

Συνάντηση για την Προστασία και Προώθηση της Μεσογειακής Διατροφής

Πραγματοποιήθηκε στις 28-29 Απριλίου 2014, στο χωριό Αγρός, συνάντηση εμπειρογνομόνων από τα αρμόδια Υπουργεία και τις εμβληματικές κοινότητες των κρατών που ενέγραψαν την Μεσογειακή Διατροφή στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Σκοπός της συνάντησης ήταν η παρουσίαση υφιστάμενων δράσεων και καλών πρακτικών για την προστασία της Μεσογειακής Διατροφής και των τοπικών γαστρονομικών παραδόσεων που αναπτύχθηκαν στις χώρες της Μεσογείου, όπως επίσης και ο καθορισμός τρόπων αποτελεσματικού συντονισμού και ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ τους.

Η ομάδα εν ώρα εργασίας

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυμεική

Τριαντάφυλλο Αγρού

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυμεική

Γευσίγνωσία τοπικών προϊόντων στο χωριό Βουνί

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Θ. Παπαντωνίου

Κατά την έναρξη των εργασιών της συνάντησης, απηύθυναν χαιρετισμό η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κυρία Αίγλη Παντελάκη, η Πρόεδρος της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO κυρία Λουκία Λοΐζου Χατζηγαβριήλ και ο κοινοτάρχης του Αγρού κύριος Μιχάλης Κωνσταντινίδης.

Την ευθύνη της διοργάνωσης ανέλαβε η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO και με χρηματοδότηση του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη. Τις δράσεις της Κύπρου σε σχέση με τη Μεσογειακή Διατροφή παρουσίασε η Δρ. ΑγγελΝικολάου Κονναρή, Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και Εμπειρογνώμονας σε θέματα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ο κύριος Παναγιώτης Παπαδόπουλος, Πρόεδρος του Δικτύου Τροόδους, παρουσίασε δράσεις που συνδέονται με την προώθηση του γαστρονομικού τουρισμού και την αιεφόρο ανάπτυξη, ενώ η Δρ. Χρυσταλλένη Λαζάρου αναφέρθηκε στο ερευνητικό έργο και τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Μουσείου Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής.

Πέραν των συζητήσεων στην αίθουσα συνεδριάσεων του ξενοδοχείου «Ρόδον», οι εικοσιπέντε περίπου συμμετέχοντες από Κροατία, Κύπρο, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία και Πορτογαλία, βίωσαν στην πράξη τη θερμή φιλοξενία της κοινότητας του Αγρού, επισκέφθηκαν τοπικές βιοτεχνίες, όπως το εργοστάσιο ροδοστάγματος «Χ. Τσολάκης», τα «Γλυκά Νίκη» και τα «Αλλαντικά Καυκαλιά», ταξίδεψαν στη Μεσόγειο με σαντούρι, λάφτα (πολίτικο λαούτο) και τραγούδι από τις Βερόνικα Αλωνεύτου και Ελένη Ξυδά και περπάτησαν ανάμεσα στις ανθισμένες τριανταφυλλιές, για τις οποίες φημίζεται ο Αγρός.

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της συνάντησης, οι σύνεδροι επισκέφθηκαν την Εκκλησία Τιμίου Σταυρού στο Πελένδρι και ακολούθως περιηγήθηκαν στο γραφικό Βουνί, στα κρασοχώρια Λεμεσού. Εκεί, ξεναγήθηκαν στα στενά σοκκάκια του χωριού, γεύτηκαν ζεστό ψωμί από τον πέτρινο φούρνο του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης του Βουνιού, ευχήθηκαν «εις υγείαν» δοκιμάζοντας κουμανταρία στο Κέντρο Οίνου και Γαστρονομίας και, τέλος, απόλαυσαν ποικιλία από κυπριακούς μεζέδες σε τοπική ταβέρνα, με τη συνοδεία μελωδικών τραγουδιών ομάδας Κανταδόρων της Λεμεσού.

Η Ελλάδα, η οποία έχει αναλάβει το συντονισμό του δικτύου μέχρι τον Απρίλιο 2015, θα επιδιώξει τη διοργάνωση μίας ακόμα συνάντησης συντονισμού, προτού παραδώσει τη σκυτάλη στην Ιταλία. Οι εμβληματικές κοινότητες προγραμματίζουν, επίσης, διάφορες εκδηλώσεις για την ανάδειξη της Μεσογειακής Διατροφής, ως στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Συνταγές από τις κοινότητες της Μεσογειακής Διατροφής

Κορώνη, Ελλάδα

Κόκορας καπαμάς με μακαρόνια

1 χωριάτικος κόκορας
2 κουταλιές σούπας ντοματοπελτέ
½ κουταλάκι γλυκού κανέλα
1 ξυλαράκι κανέλας
4-5 γαρύφαλλα
αλάτι, πιπέρι
1 φλιτζάνι τσαγιού ελαιόλαδο για τηγάνισμα
1-2 φλιτζάνια τσαγιού νερό
χωριάτικη μυζήθρα τριμμένη
1 πακέτο (500 γρ.) μακαρόνια No. 5

Κόβουμε τον κόκορα σε μερίδες και τον αλατοπιπερώνουμε. Σε ένα τηγάνι βάζουμε το λάδι και τον τηγανίζουμε για να ροδίσει απ' όλες τις πλευρές.

Σε μία κατσαρόλα διαλύουμε τον πελτέ με το νερό και το βράζουμε. Προσθέτουμε τα μπαχαρικά και τα κομμάτια του κόκορα. Τα σιγοβράζουμε για 1 ½ ώρα περίπου ή έως ότου μαλακώσει το κρέας του.

Βράζουμε τα μακαρόνια σε ξεχωριστή κατσαρόλα τόσο όσο να κρατάνε. Τα σουρώνουμε και τα βάζουμε σε μια πιατέλα. Ρίχνουμε από πάνω τη σάλτσα μαζί με τα κομμάτια του κόκορα και τα πασπαλίζουμε με τη μυζήθρα.

Ειρήνη Π. Σιψά

Κόκορας καπαμάς με μακαρόνια © Μανιατάκειο Ίδρυμα

Συνάντηση Εμπειρογνομώνων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Εξώπορτα στο Βουνί © Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυεικίη

Πραγματοποιήθηκε στις 15-16 Μαΐου, στο ξενοδοχείο Crowne Plaza στη Λεμεσό, η 8η Συνάντηση Εμπειρογνομώνων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Τη διοργάνωσή της ανέλαβαν η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Περιφερειακό Γραφείο της UNESCO για τις Επιστήμες και τον Πολιτισμό στην Ευρώπη (με έδρα τη Βενετία). Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι των ακόλουθων κρατών: Αλβανία, Βουλγαρία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Ελλάδα, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, Ουγγαρία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Ρουμανία, Σερβία και Σλοβενία.

Οι συναντήσεις εμπειρογνομώνων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά ξεκίνησαν το 2007, με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών της περιοχής για την εφαρμογή της Σύμβασης της UNESCO για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Οι ετήσιες συναντήσεις των εμπειρογνομώνων από τις 15 περίπου χώρες της περιοχής, αποτελούν ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών γύρω από την καταγραφή αγαθών άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, την εκπαίδευση και την επιμόρφωση νέων και ενηλίκων για την προστασία τους, τον ρόλο και την εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων στην ανάδειξη και διαφύλαξη αυτής της κληρονομιάς και τη διαχείριση του πολιτιστικού τουρισμού με βιώσιμο τρόπο.

Το θέμα της συνάντησης ήταν «Intangible Cultural Heritage and Education: experiences, good practices, lessons learned» και κινήθηκε γύρω από τους ακόλουθους άξονες συζήτησης:

1. Η πρόοδος που σημειώθηκε στα κράτη της περιοχής αναφορικά με την εφαρμογή της Σύμβασης της UNESCO για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
2. Η ενσωμάτωση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς σε προγράμματα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης.
3. Τρόποι ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας και της ανάπτυξης ικανοτήτων που συνδέονται με τη μεταβίβαση της γνώσης για τα αγαθά της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η συστηματική και στοχευμένη εκπαίδευση για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά οδηγεί στην ενδυνάμωση των κοινοτήτων και των φορέων γνώσης εθίμων και παραδόσεων, ώστε να συμβάλλουν στη μεταβίβαση της γνώσης αυτής στις νέες γενιές. Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά αποτελεί κομμάτι της πολιτιστικής ταυτότητας των ανθρώπων, γίνεται πηγή έμπνευσης και δημιουργικότητας και επιδρά καταλυτικά στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου, μέσω της κατανόησης των τρόπων σκέψης και δημιουργίας κάθε λαού.

Στη διάρκεια της παραμονής τους στην Κύπρο, οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να ακούσουν ζωντανά το μουσικό σχήμα του πολιτιστικού ομίλου «Αράδιππος», να θαυμάσουν τα περίτεχνα κεντήματα που παρουσίασαν μέλη του Συνδέσμου Παραγωγής και Προβολής Λευκαρίτικου Κεντήματος, να ξεναγηθούν στον αρχαιολογικό χώρο του Κουρίου, να παρακολουθήσουν τις εκδηλώσεις στη Δημοτική Αγορά Λεμεσού στα πλαίσια του προγράμματος MARACANDA – European Historical Markets και να συμμετάσχουν σε χορό μεταμφιεσμένων, που διοργάνωσε ο Δήμος Λεμεσού, με την ευκαιρία της πραγματοποίησης του 34ου Συνεδρίου Ευρωπαϊκών Καρναβαλικών Πόλεων.

Ομαδική φωτογραφία συνέδρων © Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO

Διεθνής Ημέρα Μνημείων «Κληρονομιά της Μνήμης - 60 Χρόνια Σύμβαση της Χάγης»

Η 18η Απριλίου, Διεθνής Ημέρα Μνημείων και Χώρων, γιορτάζεται κάθε χρόνο από το Τμήμα Αρχαιοτήτων με τη διοργάνωση σειράς εκδηλώσεων που σκοπό έχουν την ευαισθητοποίηση του κοινού για την πολιτιστική κληρονομιά. Οι πολίτες ενθαρρύνονται μέσα από διάφορες δραστηριότητες να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους, σε όλες τις εκφάνσεις της. Στα πλαίσια αυτά, όπως κάθε χρόνο, προωθείται διαφορετική θεματική, με σκοπό οι εκδηλώσεις για εορτασμό της ημέρας να επικεντρώνονται γύρω από αυτή. Η θεματική της φετινής χρονιάς ήταν «Κληρονομιά της Μνήμης - 60 χρόνια Σύμβαση της Χάγης».

Σκοπός της φετινής ημέρας ήταν η γνωστοποίηση στο κοινό των υποχρεώσεων και των προνοιών για όλα τα κράτη-μέλη που απορρέουν από τη Σύμβαση της Χάγης και τα δύο πρωτόκολλά της. Η Σύμβαση της Χάγης αποτελεί την πρώτη και μοναδική διεθνή σύμβαση που έχει θεσμοθετήσει τις υποχρεώσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να λαμβάνονται από τα κράτη-μέλη και το στρατεύματά τους σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης. Η πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου, ανεξαρτήτως εθνικού ή θρησκευτικού προσανατολισμού, πρέπει να παραμένει ανέπαφη στον χρόνο, σε περίπτωση μίας ένοπλης σύρραξης, για να κληροδοτείται ως ιστορικό τεκμήριο της οικουμενικής ιστορίας της ανθρωπότητας στις επόμενες γενιές.

Η εκδήλωση που διοργανώθηκε την Πέμπτη 24 Απριλίου 2014 στη Μεσαιωνική Αίθουσα Καστελιώτισσα είχε πολυδιάστατο χαρακτήρα. Από τη μία, το κοινό μέσα από το ενημερωτικό έντυπο που εκδόθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και το Υπουργείο Άμυνας και κοινοποιήθηκε για πρώτη φορά, ενημερώθηκε για τις υποχρεώσεις του στρατεύματος για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περίπτωση πολέμου, ενώ από την άλλη, μέσα από τη φωτογραφική έκθεση που φιλοξενούνταν στον χώρο με τίτλο: «Η Σύληση της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς στα Κατεχόμενα», είχε την ευκαιρία να δει τις καταστροφικές συνέπειες μίας ένοπλης σύρραξης στην πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου. Παράλληλα, ο κύριος ομιλητής της εκδήλωσης, Δρ. Nicholas Stanley-Price, στη διάλεξή του με τίτλο «War, destruction and the 'reconstruction' of cultural heritage», παρουσίασε στους παριστάμενους τις σύγχρονες θεωρήσεις για την αποκατάσταση των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς. Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμό ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κύριος Μάριος Δημητριάδης, ο Υπουργός Άμυνας κύριος Χριστόφορος Φωκαΐδης και η Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων Δρ. Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου.

Με σκοπό την ευαισθητοποίηση και εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων για τις πολιτιστικές και αρχαιολογικές εξελίξεις στην κοινότητά τους και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, πραγματοποιήθηκαν ξεναγήσεις στον Αρχαιολογικό Χώρο Κιτίου, στις 25 Απριλίου 2014, στην Ελληνική και Αγγλική, από Λειτουργούς του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Παράλληλα, ανασκαφείς, διευθυντές ξένων ανασκαφικών αποστολών που δραστηριοποιούνται στην επαρχία Λάρνακας, παρουσίασαν τα νέα αρχαιολογικά δεδομένα στη σειρά διαλέξεων με τίτλο «Η Αρχαιολογία της Λάρνακας: πρόσφατες εξελίξεις».

Η σημασία της αειφόρου-πράσινης ανάπτυξης, με γνώμονα την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς, υπήρξε το επίκεντρο της εκδήλωσης στην επαρχία Πάφου. Την Παρασκευή 11 Απριλίου 2014 εγκαινιάστηκε η έκθεση «Από τον κόσμο των πουλιών της Κύπρου» στο Κέντρο Επισκεπτών του Αρχαιολογικού Χώρου Κάτω Πάφου. Η έκθεση, που συνδιοργανώνεται με το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας και τον Πτηνολογικό Σύνδεσμο Κύπρου, επιχειρεί να συνδέσει και να ταυτίσει την πανίδα, τα πουλιά της Κύπρου, με τις αναπαραστάσεις τους στην αρχαία κυπριακή τέχνη. Το διαχρονικό ενδιαφέρον και η αλληλεπίδραση του ανθρώπου με το φυσικό κόσμο που τον περιβάλλει πρωταγωνιστεί ως το βασικότερο μήνυμα της έκθεσης και ενισχύει την αδήριτη ανάγκη για πράσινη ανάπτυξη και το χρέος μας να κληροδοτήσουμε τον πολιτιστικό και φυσικό μας πλούτο στις επόμενες γενιές, στα παιδιά μας. Η έκθεση θα φιλοξενηθεί στον χώρο μέχρι τις 31 Ιουλίου 2014.

Εκκλησία του Τιμίου Σταυρού στο Πελένδρι, μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco © Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυεική

Διεθνής Ημέρα Μουσείων

ΤΟ ΣΩΜΑ

βιωματικές εμπειρίες
στην αρχαία Κύπρο

«Το σώμα είναι το πρώτο μας εργαλείο με το οποίο οι άνθρωποι διαπραγματεύονται τον κόσμο τους, αλλά είναι και η κεντρική ένωση που ενώνει όλους τους ανθρώπους» (P. J. Schabert)

Το σώμα αποτελεί τον πρώτο και πιο σημαντικό χώρο της ζωής μας. Είναι εκεί που γεννιόμαστε, μεγαλώνουμε, αγαπάμε και πεθαίνουμε. Είναι εκεί που συναντάμε τον κόσμο και τον διαπραγματεύουμε. Είναι εκεί που δημιουργούμε την ιστορία μας. Το σώμα είναι το πρώτο μας εργαλείο με το οποίο οι άνθρωποι διαπραγματεύονται τον κόσμο τους, αλλά είναι και η κεντρική ένωση που ενώνει όλους τους ανθρώπους. Είναι εκεί που γεννιόμαστε, μεγαλώνουμε, αγαπάμε και πεθαίνουμε. Είναι εκεί που συναντάμε τον κόσμο και τον διαπραγματεύουμε. Είναι εκεί που δημιουργούμε την ιστορία μας.

Η έκθεση «Το Σώμα: βιωματικές εμπειρίες στην αρχαία Κύπρο» στο Κυπριακό Μουσείο στο Λεμεσό, είναι μια μοναδική ευκαιρία να ανακαλύψουμε τον ρόλο του σώματος στην αρχαία κουλτούρα. Η έκθεση περιλαμβάνει μια σειρά από βιωματικές εμπειρίες που μας επιτρέπουν να ζήσουμε την αρχαία κουλτούρα από μια διαφορετική οπτική γωνία. Η έκθεση είναι μια μοναδική ευκαιρία να ανακαλύψουμε τον ρόλο του σώματος στην αρχαία κουλτούρα. Η έκθεση περιλαμβάνει μια σειρά από βιωματικές εμπειρίες που μας επιτρέπουν να ζήσουμε την αρχαία κουλτούρα από μια διαφορετική οπτική γωνία.

1. Από την έκθεση «Το Σώμα: βιωματικές εμπειρίες στην αρχαία Κύπρο» στο Κυπριακό Μουσείο

© Ορέστης Λάμπρου

Με την ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων (18 Μαΐου), πραγματοποιήθηκαν ποικίλες εκδηλώσεις σε Μουσεία και Πινακοθήκες σε ολόκληρη την Κύπρο, με κοινό θεματικό άξονα «Οι συλλογές μας ενώνουν».

Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου

Με σκοπό την ανάδειξη της λαϊκής τέχνης και παράδοσης, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών, συνεργάστηκε με φορείς όπως η Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο κλάδος Εικαστικών Τεχνών της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το τμήμα Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Frederick και μία ομάδα νέων δημιουργών όπως είναι η ομάδα «Παραμυθίες», οι καραγκιοζοπαίκτες Πάμπος Χαραλάμπους και Θοδωρής Κωστιδάκης, ο γλύπτης Παναγιώτης Πασάντας, ο Ανδρέας Φασουλίδης, η Κατερίνα Αθηνίτου και ομάδα μαθητών από τα Μουσικά Λύκεια Λευκωσίας και Λάρνακας. Το πρόγραμμα περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, ξεναγήσεις στο μεσαιωνικό κτήριο του Μουσείου, αφηγήσεις κυπριακών παραμυθιών με τη συνοδεία παραδοσιακών οργάνων, παραστάσεις θεάτρου σκιών, παρουσιάσεις υφαντικής στον αργαλειό, λευκαρίτικου κεντήματος και ξυλογλυπτικής, καλαθοπλεκτικής, αργυροχοΐας και κατασκευής κεντήματος με κουκούλια. Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν, επίσης, εργαστήρια εκμάθησης κεντήματος με βελόνι και βελονάκι (σμιλί) και τα εργαστήρια αγγειοπλαστικής, γλυπτικής και συντήρησης εκθεμάτων. Τέλος, η εικαστική έκθεση «Κύπρος ξανά!» (που θα διαρκέσει μέχρι τον Ιούλιο 2014), αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης και φοιτητών του Πανεπιστημίου Frederick υπό την καθοδήγηση των καθηγητών τους, έδωσε μία νέα διάσταση στο πώς μπορεί να ιδωθεί η κυπριακή παράδοση και να ενταχθεί στα σύγχρονα δεδομένα. Αμέσως μετά τα εγκαίνια της έκθεσης, μαθητές από τα Μουσικά Λύκεια Λευκωσίας και Λάρνακας ταξίδεψαν τους παρευρισκόμενους με μουσικές από την Κύπρο, την Κωνσταντινούπολη και τη Μικρά Ασία.

Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης

Το Σάββατο, 17 Μαΐου 2014, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διοργάνωσαν στην Κρατική Πινακοθήκη συζήτηση γύρω από επιλεγμένα έργα της Κρατικής Συλλογής, με τίτλο «Δέκα Σημεία Παρατήρησης», με τους Χριστίνα Λάμπρου (ερευνήτρια), Έλενα Πάρπα (ερευνήτρια) και Πόλυ Πεσλίκια (ζωγράφος εκπαιδευτικό). Στη συνέχεια, ακολούθησε συναυλία στον κήπο της Πινακοθήκης, με το τοπικό συγκρότημα «Monsieur Doumani», το οποίο προσεγγίζει την κυπριακή παραδοσιακή μουσική με έναν διαφορετικό, ιδιαίτερο τρόπο. Το σχήμα αποτελείται από τους Άγγελο Ιωνά (κιθάρα), Δημήτρη Γιασεμίδη (πνευστά) και Αντώνη Αντωνίου (τζουρά).

Κυπριακό Μουσείο

Στο Κυπριακό Μουσείο στη Λευκωσία πραγματοποιήθηκαν το Σάββατο, 17 Μαΐου 2014, οργανωμένες ξεναγήσεις για το κοινό και μία παράσταση εντός του Μουσείου, με τίτλο «Excavation Movements», σε χορογραφία του Pascal Caron, με τους χορευτές Αριάνα Άλφα, Μελίσα Γκαρσία Κάρο, Στυλιάνα Χαραλάμπους, Εύη Καζαμία, Ανίσα Μιχαήλ και Φαίδωνα Οδυσσεύς. Επίσης, εγκαινιάστηκε η έκθεση «Το Σώμα: βιωματικές εμπειρίες στην αρχαία Κύπρο», στην Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων του Μουσείου καθώς επίσης και η εικαστική πρόταση «Curating Body», της Μαρίας Λοιζίδου.

Λεβέντειος Πινακοθήκη

Με μία σειρά εκδηλώσεων τίμησε τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων και η Λεβέντειος Πινακοθήκη. Την Παρασκευή 16 Μαΐου 2014 εγκαινιάστηκε από τη σύζυγο του Προέδρου της Δημοκρατίας κυρία Άντρη Αναστασιάδη, η περιοδική έκθεση «Απεικονίσεις και Αναπλάσεις – Οι πρωτοπόροι της Κυπριακής Τέχνης». Στις 15 και 16 Μαΐου το πρόγραμμα περιλάμβανε ξεναγήσεις στις συλλογές του Μουσείου από τις επιμελήτριες, εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μικρούς και μεγάλους με τίτλο «1 x 6 Ταξιδεύουμε στον Κόσμο της Πινακοθήκης» και μουσικό πρόγραμμα από τη Μουσική Ακαδημία ARTE.

Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου (Εθνολογικό Μουσείο)

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου διοργάνωσε την Κυριακή 18 Μαΐου 2014 στην αυλή της Οικίας του Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου ένα όμορφο απόγευμα με μουσική και αφηγήσεις παραμυθιών από τις Μαρίνα Κατσαρή και Βερόνικα Αλωνεύτου. Ακολούθως, το κοινό είχε την ευκαιρία να ξεναγηθεί στο Μουσείο από τον Λειτουργό του Τμήματος Αρχαιοτήτων και να απολαύσει μία συναυλία με γνωστές μελωδίες από το ελληνικό θέατρο και τον κινηματογράφο, με τους Μαρία Λουκαΐδου-Schroeder (πιάνο), Μάριο Παύλου (βιολί), Καίτη Οικονομίδου (τραγούδι) και Νεόφυτο Νεοφύτου (αφήγηση, σε κείμενα Όλγας Πιερίδου).

Ξεναγηση στις συλλογές της Λεβέντειου Πινακοθήκης © A. G. Leventis Gallery

Η Λεβέντειος Πινακοθήκη: Ένα Νέο Πολιτιστικό Ορόσημο

Μία καινούρια αρχή για τις τέχνες και τον πολιτισμό στη Λευκωσία, η νέα Λεβέντειος Πινακοθήκη άνοιξε στο κοινό μετά από επτά χρόνια πυρετώδους προετοιμασίας, που έφεραν κοντά, με την εποπτεία της Διευθύντριας κυρίας Λουκίας Λοϊζου Χατζηγαβριήλ, εκατόν και πλέον συνεργάτες από την Κύπρο και το εξωτερικό – από το Παρίσι, το Λονδίνο, τη Δρέσδη έως και το Σαν Φρανσίσκο.

Χτισμένη στην καρδιά της Λευκωσίας –σε σχέδια του βραβευμένου βρετανικού αρχιτεκτονικού γραφείου των Feilden Clegg Bradley Studios και με τη συνεργασία στην Κύπρο των I. & A. Φιλίππου– η Πινακοθήκη ξεχωρίζει με τη λιτή, καθαρή γραμμή της. Ένα κτήριο σύγχρονο, οικολογικό, ειδικά σχεδιασμένο για να φιλοξενήσει τα 800 και πλέον έργα και αντικείμενα τέχνης που αποτελούν τις σημαντικές Συλλογές του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη. Υλοποιείται, έτσι, με τον καλύτερο τρόπο το όραμα του Κύπριου επιχειρηματία και ευεργέτη Αναστασίου Γ. Λεβέντη να καταστήσει προσβάσιμους στο ευρύ κοινό, για πρώτη φορά, τους θησαυρούς της τέχνης και του πολιτισμού, τους οποίους συγκέντρωσε στη διάρκεια της ζωής του.

Η σύγχρονη αισθητική της Πινακοθήκης αναδεικνύει με τρόπο ιδιαίτερο τις τρεις ξεχωριστές Συλλογές που φιλοξενούνται μέσα στους χώρους της, παρουσιάζοντας από μοναδικά έργα τέχνης έως έπιπλα-αντίκες και πορσελάνες. Ο επισκέπτης ταξιδεύει στη Συλλογή του Παρισιού, την προσωπική Συλλογή του Αναστασίου Λεβέντη, στην οποία περιλαμβάνονται έργα κορυφαίων Ευρωπαίων δημιουργών από τον 17ο έως τον 20ό αιώνα.

Η διαδρομή στις συλλογές συνεχίζει με την Συλλογή Έργων Ελλήνων Καλλιτεχνών του 19ου και 20ου αιώνα που δημιουργήθηκε αρχικά από έναν πρώτο πυρήνα έργων που αγόρασε ο Αναστάσιος Λεβέντης από τον φίλο του, Ευάγγελο Αβέρωφ-Τοσίτσα, και συμπληρώθηκε αργότερα από το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη. Τη συλλογή αυτή οργάνωσε από το 1985 η Δρ. Εβίτα Αράπογλου ενώ η Δρ. Ελένη Νικήτα ανέλαβε την επιμέλεια της Κυπριακής Συλλογής, η οποία είναι και η πιο πρόσφατη από τις συλλογές. Η συλλογή δημιουργήθηκε από το Ίδρυμα Λεβέντη και περιλαμβάνει έργα της πρώτης γενιάς των Κυπρίων Ζωγράφων, της γενιάς που σημάδεψε την ευρύτερη καλλιτεχνική πορεία του νησιού μας από το 1900 μέχρι την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960.

Οι τρεις συλλογές παρουσιάζουν έργα μεγάλων δημιουργών, όπως των Canaletto, Boucher, Fragonard, Corot, Boudin, Renoir, Monet, Signac, Chagall, Βρυζάκη, Βολανάκη, Ράλλη, Μόραλη, Τσαρούχη, Γκίκα, Κισσονέργη, Διαμαντή και Κάνθου. Απηχούν έτσι πάνω από 400 χρόνια ιστορίας και τέχνης και προτρέπουν το κοινό να ανακαλύψει έναν κόσμο εικαστικής δημιουργίας πέρα από τα στενά όρια των περιόδων και των σχολών, όπως αυτή ανιχνεύεται στην ευρύτερη καλλιτεχνική παράδοση της Ευρώπης.

Αν και μόλις πρόσφατα άνοιξε τις πόρτες της στο κοινό, η Πινακοθήκη έχει ήδη προσελκύσει το ενδιαφέρον του κόσμου αλλά και των κριτικών, τόσο για τα εκθέματά της όσο και για την άρτια παρουσίαση των συλλογών της με τρόπο που συνδέει την τέχνη του παρελθόντος με την τεχνολογία του μέλλοντος. Διαδραστικές, ψηφιακές λεζάντες και οθόνες αφής ξεναγούν τον επισκέπτη, προσκαλώντας ιδιαίτερα τη νέα γενιά να προσεγγίσει το χτες με σύγχρονα μέσα, με τα δικά της μάτια.

Για την ομάδα που ετοίμασε και λειτουργεί τώρα τη Λεβέντιο Πινακοθήκη, η πρόκληση είναι διπλή. Από τη μία, να λειτουργήσει η Πινακοθήκη πρώτιστα ως μοναδικός χώρος πολιτισμού, που θα διδάξει αλλά και θα εμπνεύσει όλους εκείνους που επιθυμούν να προσεγγίσουν την τέχνη και να την απολαύσουν. Ήδη οι εκδηλώσεις του Πάσχα και της Πρωτομαγιάς που ακολούθησαν, μερικές εβδομάδες μόνο μετά τα εγκαίνια, στόχο είχαν να φέρουν μικρούς και μεγάλους στην Πινακοθήκη για ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα γεμάτα θρησκευτική κατανύξη, λουλούδια, χρώματα και έμπνευση. Από την άλλη, η Πινακοθήκη προβάλλει και ως χώρος προαγωγής της έρευνας, καθώς έχει ήδη κτίσει τις πρώτες της συνεργασίες με τη διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα, με σημαντικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και μουσεία ανά τον κόσμο, από την Εθνική Πινακοθήκη της Αθήνας έως το Μουσείο του Λούβρου και το Courtauld Institute of Art του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Προς την κατεύθυνση αυτή, η διάλεξη του διακεκριμένου καθηγητή Robin Cormack, με αφορμή το έτος El Greco, αλλά και το εξαιρετικό έργο «Ο Άγιος Φραγκίσκος σε Έκσταση» που κοσμή τις αίθουσες της Συλλογής του Παρισιού, ταξίδεψε το κοινό και τους ειδικούς στα μυστικά του μεγάλου ζωγράφου, ακολουθώντας τα βήματά του από την Κρήτη στη Βενετία και στο Τολέδο.

Φέρνοντας για πρώτη φορά κάτω από την ίδια στέγη το μεγαλείο της ευρωπαϊκής εικαστικής παράδοσης, τον πλούτο της ελληνικής ζωγραφικής, την τέχνη της πρώτης γενιάς των Κυπρίων Ζωγράφων, αλλά και έναν νέο κόσμο προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, η νέα Λεβέντιος Πινακοθήκη απευθύνει μία ανοιχτή και διαρκή πρόσκληση σε όλους.

Ο Άγιος Φραγκίσκος σε έκσταση, του Ελ Γκρέκο. © A. G. Leventis Gallery

Περιφερειακό Κέντρο για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, υπό την αιγίδα της UNESCO (Σόφια, Βουλγαρία)

Το Περιφερειακό Κέντρο για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη εγκαινιάστηκε στη Σόφια τον Φεβρουάριο 2012 από τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, κυρία Irina Bokova, τον πρώην Υπουργό Πολιτισμού της Βουλγαρίας κύριο Vezhdi Rashidov και τον πρώην πρόεδρο της Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών Δρα Nikola Sabotinov.

Δομή και Οργάνωση

Συνιδρυτές του Κέντρου είναι το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Εξωτερικών της Βουλγαρίας και η Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών. Η λειτουργία του Κέντρου χρηματοδοτείται από την Κυβέρνηση της Βουλγαρίας. Τα κράτη μέλη της νοτιοανατολικής Ευρώπης που συμμετέχουν στις δράσεις του Κέντρου είναι τα ακόλουθα: Αλβανία, Αρμενία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Μαυροβούνιο, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβενία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και Τουρκία.

Στόχοι

Κύρια επιδίωξη του Κέντρου είναι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών της περιοχής, για την προστασία και προβολή της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Για τον σκοπό αυτό, διοργανώνει εκπαιδευτικές δράσεις, συντονίζει την ανταλλαγή πληροφοριών που σχετίζονται με την προστασία αγαθών άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και στηρίζει πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή της Σύμβασης της UNESCO για την προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (2003).

Δραστηριότητες

Στη διάρκεια του 2013, το Περιφερειακό Κέντρο της

Εγκαίνια του Κέντρου, Φεβρουάριος 2012 © Regional Centre for the Safeguarding of ICH in SEE

Σόφιας ανέλαβε ποικίλες δράσεις για την υλοποίηση των σκοπών του. Μεταξύ άλλων, διοργάνωσε την 7η Συνάντηση Εμπειρογνομόνων Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με θέμα «New strategies for sustainable development, tourism and partnerships», μία διεθνή συνάντηση Κέντρων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, Κατηγορίας 2, υπό την αιγίδα της UNESCO στη Σοζόπολη και το Φεστιβάλ «Between three mountains» στο Bansko.

Για το 2014, ο ετήσιος προγραμματισμός του Κέντρου περιλαμβάνει εκπαιδευτικά εργαστήρια για ανάπτυξη δεξιοτήτων του προσωπικού του Κέντρου ΑΠΚ, τοπικών μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που συνδέονται με την προστασία της ΑΠΚ στη Βουλγαρία καθώς και άλλες εξειδικευμένες δράσεις όπως:

- Συνάντηση εμπειρογνομόνων με θέμα την πνευματική ιδιοκτησία και την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Διήμερο συνέδριο για την παραδοσιακή ιατρική, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Γραφείο UNESCO στη Βενετία.
- Στήριξη του ετήσιου διεθνούς φεστιβάλ

εθνογραφικών ταινιών που πραγματοποιείται στο Βελιγράδι.

Εκπρόσωποι του Περιφερειακού Κέντρου της Σόφιας συμμετείχαν στην 8η Συνάντηση Εμπειρογνομόνων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, που πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό στις 15-16 Ιουνίου 2014. Στη διάρκεια της συνάντησης ενημέρωσαν τους συμμετέχοντες για το πρόγραμμα δράσεων του Κέντρου και τις πρωτοβουλίες για ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλα τα κράτη της περιοχής της νοτιοανατολικής Ευρώπης.

© Regional Centre for the Safeguarding of ICH in SEE

Πιλοτικό Πρόγραμμα Εκμάθησης Λευκαρίτικου Κεντήματος

Κείμενο και φωτογραφίες της Ελένης Χριστοδουλίδου

Το πιλοτικό πρόγραμμα εκμάθησης λευκαρίτικου κεντήματος πραγματοποιήθηκε στο χωριό Πάνω Λεύκαρα μεταξύ 2-8 Σεπτεμβρίου 2013 με την ευγενή πρωτοβουλία της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO σε συνεργασία με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και τον Δήμο Λευκάρων. Επιλέγησαν έμπειρες κεντήτριες από το χωριό οι οποίες ανέλαβαν τη φιλοξενία και τη διδασκαλία της τέχνης του λευκαρίτικου κεντήματος σε νέους. Οι εκπαιδευτριες παρείχαν ολοήμερη και καθημερινή εκπαίδευση σε νέους για διάστημα επτά ημερών καθώς επίσης διαμονή και διατροφή.

Ως εκπαιδευόμενη θεωρώ το πρόγραμμα ιδιαίτερα αξιόλογο και πρωτοποριακό γιατί κατόρθωσε να φέρει εμάς τους νέους σε επαφή με την παράδοση και με φορείς άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Νιώθω μεγάλη ευγνωμοσύνη τόσο προς τους διοργανωτές του προγράμματος όσο και προς τη δασκάλα μου, την κυρία Ευδοκία Σταυρή, για το γεγονός ότι συμμετείχα σε αυτό το πρόγραμμα και γνώρισα το λευκαρίτικο κέντημα και για ακόμη μια φορά θαύμασα τον πλούτο και την ομορφιά του.

Ουσιαστικό συστατικό της επιτυχίας του προγράμματος θεωρώ το γεγονός ότι το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στο χωριό Λεύκαρα, τον τόπο όπου γεννήθηκε και άνθισε το λευκαρίτικο κέντημα και απ' όπου κατάγομαι εγώ προσωπικά. Είναι κοινώς αποδεκτό ότι πρόκειται για έναν χώρο εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και εντυπωσιακής αρχιτεκτονικής. Χώρος όπου άνθισαν, επίσης, πολλές παραδοσιακές τέχνες, όπως η αργυροχοΐα. Το πολύ καλό κλίμα των Λευκάρων και η περιρρέουσα ατμόσφαιρα του χωριού σε γεμίζουν με όρεξη για να ασχοληθείς εντατικά με την εκμάθηση του λευκαρίτικου κεντήματος.

Στον ελεύθερο μας χρόνο είχαμε την ευκαιρία να περπατήσουμε στα στενά δρομάκια του χωριού, να συνομιλήσουμε με άλλες κεντήτριες, να επισκεφτούμε το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, να θαυμάσουμε παλιά λευκαρίτικα κεντήματα και να ακούσουμε παλιές ιστορίες από την κύρια Ευδοκία, τον σύζυγο της κύριο Νίκο και άλλους κατοίκους. Είναι για όλους αυτούς τους λόγους που η διδασκαλία του λευκαρίτικου κεντήματος πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το χωριό Λεύκαρα. Καλό θα ήταν επίσης να δοθούν κίνητρα για δημιουργία Σχολής Κεντητικής Τέχνης στα Λεύκαρα, όπου θα διδάσκουν έμπειρες Λευκαρίτισσες κεντήτριες.

Στο πιλοτικό αυτό πρόγραμμα επιλέγησαν με προσοχή εκπαιδευτριες με άριστη γνώση του λευκαρίτικου κεντήματος, με πολλά χρόνια εμπειρίας και φανερά την αγάπη τους για ενασχόληση με αυτό. Ευχαριστώ ιδιαίτερα τη «δασκάλα» μου κυρία Ευδοκία Σταυρή, η οποία επέδειξε αξιοθαύμαστη υπομονή και θέληση να μεταδώσει σε εμάς τους νέους τις γνώσεις της. Πρόκειται για μια εξαιρετική κεντήτρια με εντυπωσιακή δεξιοτεχνία, την οποία θαύμαζα συνεχώς. Πολύ ωραίο ήταν επίσης το γεγονός ότι τα μαθήματα γίνονταν καθημερινά στο σπίτι της κυρίας Ευδοκίας και έτσι ήρθαμε σε επαφή με τον χώρο όπου ζει και δημιουργεί. Εκεί μπορέσαμε να θαυμάσουμε την εξαιρετική συλλογή από λευκαρίτικα κεντήματα που κέντησε με επιμονή. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων μας είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε τα κεντήματα της κυρίας Ευδοκίας και έτσι γνωρίσαμε τον πλούτο των σχεδίων του λευκαρίτικου κεντήματος. Επίσης, είχαμε καλύτερη αντίληψη των σχεδίων που διδασκόμασταν γιατί μπορούσαμε να τα δούμε στην τελική τους μορφή και ως μέρος του συνόλου του κεντήματος.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μετά από υποδείξεις των υπευθύνων, όλοι οι εκπαιδευόμενοι κρατούσαν σημειώσεις για τα σχέδια του λευκαρίτικου κεντήματος και συνέλεξαν φωτογραφικό υλικό, με σκοπό τη δημιουργία ατομικής αναφοράς, απόσπασμα της οποίας ακολουθεί:

Κλόσι ονομάζεται το τέλειωμα στο Λευκαρίτικο κέντημα που μοιάζει με δαντέλα. Δημιουργεί καμάρες οι οποίες είναι στολισμένες με κόμπους.

Τοποθετούμε την κλωστή στη θέση 1 στην άκρη του ξεγυρίσματος. Στην συνέχεια το βελόνι μπαίνει στη θέση 2 όπως φαίνεται στην εικόνα για να φτιάξει μια καμάρα στο μέγεθος που επιθυμούμε. Η κλωστή περνά εσωτερικά στην καμάρα που δημιουργήθηκε και επιστρέφει ξανά στην αφετηρία για να φτιάξει δεύτερη καμάρα.

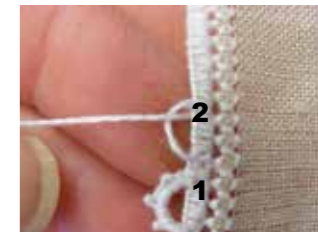
Αφού δημιουργηθεί και τρίτη καμάρα το βελόνι περνά από μέσα της και μέσα στη θηλιά που δημιουργεί η κλωστή με κατεύθυνση που φαίνεται στην εικόνα. Η κλωστή σφίγγει δυνατά.

Δημιουργείται και τέταρτη καμάρα επιστρέφοντας στο σημείο αφετηρίας. Έπειτα η κλωστή περνά μέσα από την καμάρα και κάτω από την κλωστή και σφίγγει.

Στην συνέχεια γίνονται 2-3 πλεχτές βελονιές, όπως αυτές στο ξεγύρισμα. Γίνεται δηλαδή τοποθέτηση της κλωστής κάτω από το βελόνι.

Η κλωστή δένεται κόμπο όσο πιο κοντά γίνεται στην καμάρα. Δένεται και δεύτερος κόμπος πάνω ακριβώς από τον πρώτο.

Εναλλάσσονται οι κόμποι με την πλεχτή βελονιά μέχρι να φτιαχτεί μια καμάρα με τρεις συμμετρικούς κόμπους. Στην συνέχεια το βελόνι περνά κάτω από τρεις περίπου κλωστές του ξεγυρίσματος και γίνεται πλέξιμο της επόμενης καμάρας.

Πρώτοι Ευρωπαϊκοί Δελφικοί Αγώνες Νέων

Μέλη της κυπριακής αποστολής

© Εθνική Επιτροπή Δελφικών Αγώνων Κύπρου

Πραγματοποιήθηκαν στο Volgograd, στις 2-7 Μαΐου 2014, οι πρώτοι Ευρωπαϊκοί Δελφικοί Αγώνες Νέων. Η Κύπρος συμμετείχε με μία αποστολή 9 ατόμων που διαγωνίστηκαν με άλλους 2400 «αθλητές των τεχνών» από 65 χώρες και περιφέρειες της Ρωσίας. Στόχος των Αγώνων είναι η προώθηση των πανανθρώπινων αξιών μέσω της τέχνης, η ενίσχυση της συνεργασίας και της κατανόησης μεταξύ των λαών και η καλλιέργεια πνεύματος ειρηνικής συνύπαρξης. Παράλληλα, δίνεται η ευκαιρία σε ταλαντούχους νέους να διαγωνιστούν και να προβάλλουν τις ικανότητές τους σε διεθνές επίπεδο.

Οι Δελφικοί Αγώνες Νέων ξεκίνησαν με μία φαντασμαγορική τελετή έναρξης στις όχθες του ποταμού Βόλγα και διεξήχθησαν για πέντε μέρες σε ένα κλίμα φιλικό, όπου κυριαρχούσε έντονα ο νεανικός ενθουσιασμός. Το διαγωνιστικό μέρος που ακολούθησε περιλάμβανε τους ακόλουθους τομείς: πιάνο, βιολί, εικαστικές τέχνες, ακορντεόν, σαξόφωνο, τραγούδι, χορό (παραδοσιακό και σύγχρονο), φωτογραφία, μαγειρική, σχέδιο μόδας, DJ και λαϊκές/παραδοσιακές χειροτεχνίες. Μέλη της κυπριακής αντιπροσωπείας κατόρθωσαν να εξασφαλίσουν τιμητικές διακρίσεις στους πιο κάτω τομείς:

- Παπαξενοφώντος Νικολέττα (Ζωγραφική, ηλικίες 18-25)
- Κωνσταντίνου Μαρία (Ζωγραφική, ηλικίες 14-17)
- Θεότη Ιωάννα (Μαγειρική)
- Οδυσσέως Γεωργία (Μαγειρική)
- Κυριάκου Στέλιος (Παραδοσιακές Τέχνες)
- Γεωργίου Ραφήλ (Παραδοσιακές Τέχνες)

Στην τελευταία κατηγορία, που αφορούσε στις Παραδοσιακές Τέχνες έγινε παρουσίαση και έκθεση με θέμα «Το Πλουμιστό Ψωμί της Κύπρου - Ο Κύκλος της Ζωής». Μέσω της εθιμοτυπίας και των συμβολισμών του πλουμιστού ψωμιού, το οποίο συνδέεται και με αρχαίες παραδόσεις, προβλήθηκαν στοιχεία του πολιτισμού του τόπου μας, πιστοποιώντας παράλληλα μία βαθιά αίσθηση συνέχειας και διαχρονικότητας της ιστορίας της Κύπρου.

Οι αγώνες συνδιοργανώθηκαν από το Εθνικό Συμβούλιο της Ρωσίας και την κυβέρνηση της επαρχίας Βολγκογκράντ, με τη στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού της Ρωσίας, του Υπουργού Παιδείας και Επιστημών της Ρωσίας, της Ομοσπονδίας Ανεξάρτητων Ενώσεων Εμπορίου, του Συμβουλίου της Ευρώπης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Εκτελεστικής Επιτροπής της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών και της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής της Κοινοπολιτείας. Οι Αγώνες τέθηκαν υπό την αιγίδα της Παγκόσμιας Δελφικής Επιτροπής και της Εθνικής Επιτροπής UNESCO Ρωσίας. Η συμμετοχή της Κύπρου πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία της Εθνικής Επιτροπής Δελφικών Αγώνων Κύπρου και της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής

Από την κυπριακή συμμετοχή στις παραδοσιακές τέχνες, «Πλουμιστό Ψωμί της Κύπρου - Ο Κύκλος της Ζωής»

© Εθνική Επιτροπή Δελφικών Αγώνων Κύπρου

UNESCO, με την στήριξη των Πολιτιστικών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Τους επτά νέους που εκπροσώπησαν την Κύπρο συνόδευσαν η κυρία Δάφνη Τριμικλιιώτη, εκπρόσωπος της Εθνικής Επιτροπής Δελφικών Αγώνων Κύπρου και η κυρία Πόπη Νικολάου, καθηγήτρια τέχνης.

Ιστορικό Δελφικών Αγώνων

Οι Δελφικοί Αγώνες των νεότερων χρόνων αναγνωρίζονται ως ένας σημαντικός θεσμός, με ιδεώδη συναφή με αυτά των Ολυμπιακών Αγώνων. Ανάμεσα στις βασικές επιδιώξεις και των δύο είναι η συναδέλφωση των λαών, μέσα από τον αθλητισμό, στην περίπτωση των Ολυμπιακών Αγώνων, και μέσα από τις τέχνες και τον πολιτισμό για τους Δελφικούς Αγώνες. Οι πρώτοι Δελφικοί Αγώνες της σύγχρονης εποχής διεξήχθησαν το 2000. Την ευθύνη της διοργάνωσής τους αναλαμβάνει η Διεθνής Δελφική Επιτροπή (International Delphic Committee) με έδρα τη Ρωσία.

Εθνική Επιτροπή Δελφικών Αγώνων Κύπρου

Η Εθνική Επιτροπή Δελφικών Αγώνων Κύπρου δημιουργήθηκε το 2011. Το Διοικητικό της Συμβούλιο απαρτίζεται από τους ακόλουθους: Χαμπής Τσαγγάρης, Μιχάλης Τερλικκάς, Μιχάλης Ερωτοκρίτου, Μαρίνα Μαλένη, Μαριάμ Σουχάνοβα-Φουκαρά, Στέλιος Στυλιανού, Χριστίνα Χριστόφια, Δάφνη Τριμικλιιώτη, Κυριάκος Καλλής, Ελένη Παναγίδου, Γιώργος Τσαγγάρης. Ανάμεσα στους βασικούς στόχους της Επιτροπής είναι η προετοιμασία και η συμμετοχή της Κύπρου στους Δελφικούς Αγώνες, η συνεργασία με το Διεθνές Δελφικό Κίνημα, η προβολή στην Κύπρο του κύρους των Δελφικών Αγώνων, η προώθηση και εξάπλωση των κοινών αξιών της ανθρωπότητας μέσω της τέχνης, η στήριξη κάθε δημιουργικής και εποικοδομητικής πρωτοβουλίας που αφορά στην τέχνη και την νεολαία, η διατήρηση της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, η εκπαίδευση των νέων γενιών στην τέχνη, η προώθηση της συνεργασίας με το Ολυμπιακό Κίνημα σε θέματα αρμονικής εκπαίδευσης των νέων, και η στήριξη ταλέντων στην υλοποίηση των δημιουργικών τους δεξιοτήτων.

Στιγμιότυπο από τη φαντασμαγορική τελετή έναρξης των Δελφικών Αγώνων © Εθνική Επιτροπή Δελφικών Αγώνων Κύπρου

«Antiracism flash mob» στην πλατεία Φανερωμένης στη Λευκωσία, την Κυριακή, 16 Μαρτίου 2014
© Θανάσης Πολυνείκης

YEU CYPRUS

Νεολαία για Ανταλλαγή και Κατανόηση Κύπρου

Η Νεολαία για Ανταλλαγή και Κατανόηση Κύπρου είναι μία μη πολιτική, μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) που εδρεύει στην Κύπρο. Ιδρύθηκε το 1995 με σκοπό την προώθηση της στενότερης συνεργασίας και της καλύτερης κατανόησης ανάμεσα στους νέους του κόσμου μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και ιδεών. Η Νεολαία για Ανταλλαγή και Κατανόηση Κύπρου (YEU Cyprus) είναι μία από τις μεγαλύτερες οργανώσεις νεολαίας στην Κύπρο και αριθμεί περισσότερα από 1000 μέλη. Θεωρείται μία από τις πιο δραστήριες οργανώσεις του νησιού, καθώς πραγματοποιεί ποικίλες δραστηριότητες τόσο σε διεθνές όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Ο οργανισμός είναι πλήρες μέλος του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και εκπροσωπείται στο Διοικητικό του Συμβούλιο. Είναι, επίσης, μέλος του Συμβουλευτικού Σώματος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου και είναι συνδεδεμένος με τη Διεθνή πλατφόρμα YEU και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας. Ο οργανισμός εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και το Διεθνές Συμβούλιο του YEU International, το οποίο βρίσκεται υπό την ομπρέλα του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Νεολαίας.

Δραστηριότητες

Ο YEU Κύπρου οργανώνει και συμμετέχει ως εταίρος σε διάφορες διεθνείς και τοπικές δραστηριότητες. Σε διεθνές επίπεδο, ο YEU Κύπρου σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα κατάρτισης και ανταλλαγές νέων σε διάφορα θέματα, εστιάζοντας πάντα στην κατάρτιση της νεολαίας, την ευαισθητοποίησή της και την ανάπτυξη ικανοτήτων. Η μεθοδολογία των δραστηριοτήτων βασίζεται στη μη τυπική εκπαίδευση και βιωματική μάθηση. Ο YEU Κύπρου επίσης παρέχει στα μέλη του την ευκαιρία να συμμετέχουν σε διεθνείς δραστηριότητες στο εξωτερικό, όπως σε προγράμματα ευρωπαϊκής εθελοντικής εργασίας, προγράμματα κατάρτισης, ανταλλαγές νέων, σεμινάρια, εκδηλώσεις SALTO και συνέδρια του YEU International.

Σε τοπικό επίπεδο, σε μία προσπάθεια να φέρει τους νέους πιο κοντά και να τους ευαισθητοποιήσει σε διάφορα θέματα, ο YEU Κύπρου διοργανώνει δραστηριότητες όπως «Θέατρο των Καταπιεσμένων», ανθρωπίνες βιβλιοθήκες, θεματικά εργαστήρια και σεμινάρια (π.χ. ενημερωτικές ημερίδες για τη σωματεμπορία ανθρώπων, για τη μη-τυπική εκπαίδευση και τον εθελοντισμό), καθώς και εργαστήρια διάφορων μορφών τέχνης, όπως φωτογραφία, ξυλουργική, θέατρο, κινούμενα σχέδια και άλλα.

Πρόσφατες δράσεις

Κάθε χρόνο γύρω στις 21 Μαρτίου, το δίκτυο UNITED συντονίζει την Πανευρωπαϊκή Εβδομάδα Δράσης κατά του Ρατσισμού και καλεί τη διεθνή κοινότητα να θέσει τέρμα στον ρατσισμό, τις διακρίσεις και τη μισαλλοδοξία. Φέτος, στα πλαίσια της συγκεκριμένης εκστρατείας, το YEU Cyprus διοργάνωσε το «Antiracism flash mob» στην πλατεία Φανερωμένης στη Λευκωσία, την Κυριακή, 16 Μαρτίου 2014.

Νεαροί εθελοντές από διάφορες χώρες, μέλη του YEU Cyprus, διέδωσαν το δικό τους μήνυμα αλληλεγγύης ενάντια στις διακρίσεις και τον ρατσισμό και έδειξαν στην Ευρώπη με μοναδικό τρόπο ότι η ποικιλομορφία μάς κάνει πιο δυνατούς. Το σύνθημα «Μαζί ταιριάζουμε» διαδόθηκε στους νέους που κάθονταν στις καφετέριες της περιοχής, προωθώντας έτσι στάσεις κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, φαινόμενα που δυστυχώς είναι ακόμα έντονα στη χώρα μας.

Πρόγραμμα κατάρτισης «Dancing through the walls»

Ο YEU Κύπρου ολοκλήρωσε με επιτυχία το πρόγραμμα κατάρτισης «Dancing through the walls» το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία 21-27 Απριλίου 2014. Το πρόγραμμα έφερε κοντά 22 συμμετέχοντες από Κύπρο, Σερβία, Ελλάδα, Μαυροβούνιο, Σερβία, Τουρκία και Γερμανία με στόχο να εξερευνήσουν μαζί θέματα όπως η επίλυση συγκρούσεων, τα τείχη και η προώθηση της ειρήνης μέσω της δημιουργικότητας και της τέχνης.

Οι συμμετέχοντες παρουσίασαν τους δικούς τους «τοίχους» στην κοινωνία τους, ενώ ταυτόχρονα δημιούργησαν από κοινού δικές τους πρωτότυπες προσεγγίσεις για να «χορέψουν» μέσα σε αυτούς τους τοίχους. Οι στόχοι του προγράμματος ολοκληρώθηκαν με επιτυχία χρησιμοποιώντας μεθόδους και δραστηριότητες μη τυπικής εκπαίδευσης.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.yeucyprus.org>

Διάφορα Νέα

Η Ροτόντα του Αγίου Γεωργίου στη Σόφια
© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/ Θ. Παπαντωνίου

Ετήσια Συνέλευση κρατών μελών του Περιφερειακού Κέντρου για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη

Πραγματοποιήθηκε την 1η Απριλίου 2014, στη Σόφια, η ετήσια συνέλευση των κρατών μελών του Περιφερειακού Κέντρου για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε στη Συνέλευση για πρώτη φορά ως μέλος του Κέντρου, με τη λειτουργό της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO κυρία Θέκλα Παπαντωνίου. Συμμετείχαν επίσης εκπρόσωποι των ακόλουθων κρατών: Αλβανία, Αρμενία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Ελλάδα, Μαυροβούνιο, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβενία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Τουρκία, καθώς και εκπρόσωποι της UNESCO.

Σκοπός της συνάντησης ήταν ο απολογισμός των δραστηριοτήτων του Κέντρου για το 2013 και έγκριση του προγράμματός του για το 2014. Μεταξύ των δράσεων που πραγματοποιήθηκαν είναι η διοργάνωση του φεστιβάλ «Between Three Mountains» στο Bansko, η πραγματοποίηση της Διεθνούς Συνάντησης Κέντρων Κατηγορίας 2 υπό την αιγίδα της UNESCO, για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, στη Σοζόπολη και η εκτύπωση ημερολογίων τοίχου με θέμα στοιχεία Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Όσον αφορά στις δραστηριότητες για το 2014, προγραμματίζεται η πραγματοποίηση εκπαιδευτικών εργαστηρίων για ανάπτυξη δεξιοτήτων του προσωπικού του Κέντρου και τοπικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, η πραγματοποίηση συνάντησης εμπειρογνομόνων με θέμα την πνευματική ιδιοκτησία και την προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η διοργάνωση διήμερου συνεδρίου για την παραδοσιακή ιατρική, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Γραφείο UNESCO στη Βενετία και η στήριξη του ετήσιου διεθνούς φεστιβάλ εθνογραφικών ταινιών που πραγματοποιείται στο Βελιγράδι.

Παγκόσμια Ημέρα Τζαζ (30 Απριλίου)

Η 30ή Απριλίου καθιερώθηκε από την UNESCO το 2011 ως Παγκόσμια Ημέρα Τζαζ. Με την ευκαιρία αυτή, ο Herbie Hancock, μουσικός της τζαζ και Πρέσβης Καλής Θέλησης της UNESCO, έχει αναλάβει εκστρατεία προβολής της ιστορίας, της σημασίας και της επίδρασης του συγκεκριμένου μουσικού είδους σε όλο τον κόσμο.

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
/ Θ. Παπαντωνίου

Aléxia Vassiliou

Φέτος το επίκεντρο των εκδηλώσεων της ημέρας ήταν η Osaka της Ιαπωνίας, όπου πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα, συναυλίες και άλλες δράσεις για το κοινό. Συνολικά 140 χώρες σε όλο τον κόσμο διοργάνωσαν ποικίλες δραστηριότητες για προβολή και διάδοση της μουσικής τζαζ.

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Τζαζ, το «Jazzy B» στη Λεμεσό πραγματοποίησε σειρά συναυλιών με διακεκριμένους Κύπριους μουσικούς, μεταξύ 30 Απριλίου και 3 Μαΐου 2014. Μεταξύ άλλων παρουσιάστηκαν τα σχήματα Funk Jazz Quartet, Irenaeos Koullouras Trio, Symmetry Jazz Quartet, Charis Ioannou Septet, Andreas Panteli Jazz Trio, George Koulas Latin Jazz Trio και Stelios Xydias Jazz Trio.

Συναυλία με την Αλέξια στην UNESCO

Στις 27 Μαΐου 2014 η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO διοργάνωσε συναυλία με τη γνωστή τραγουδίστρια Αλέξια Βασιλείου στην αίθουσα εκδηλώσεων της UNESCO, με τίτλο «Η τραγουδίστρια και η φωνή της». Η γνωστή Κύπρια καλλιτέχνης παρουσίασε μία οπτικοακουστική συναυλία με αποσπάσματα από τη συλλογή δίσκων της σειράς αυτοσχεδιασμών, τις πειραματικές ταινίες μικρού μήκους της ίδιας, αφηγηματικό λόγο και ποιητικά κείμενα καθώς και αποσπάσματα από τον δίσκο της «Re-bE». Μαζί με την Αλέξια εμφανίστηκε ο στενός συνεργάτης της στο Λος Άντζελες, ο κιθαρίστας και παραγωγός Ronan Chris Murphy. Τη συναυλία παρακολούθησαν εκατοντάδες θεατές από Μόνιμες Αντιπροσωπείες στην UNESCO, Πρεσβείες στη Γαλλία, Έλληνες και Κύπριοι που ζουν στο Παρίσι.

Παγκόσμιο Συνέδριο «Taste the Mediterranean»

Η Εθνική Επιτροπή UNESCO Κροατίας, το Υπουργείο Πολιτισμού της Κροατίας, ο Δήμος του Sibenik και ο Ιατρικός Σύνδεσμος Κροατίας διοργάνωσαν στο Sibenik, στις 29 Μαΐου-1η Ιουνίου 2014, το 1ο Παγκόσμιο Συνέδριο «Taste the Mediterranean», με την ευκαιρία της εγγραφής της Μεσογειακής Διατροφής στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Στόχος ήταν η ανάδειξη της επιστημονικής, πολιτιστικής και κοινωνικής αξίας της Μεσογειακής Διατροφής, μέσα από παρουσιάσεις ακαδημαϊκών και ερευνητών εγνωσμένου κύρους, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, αναφέρθηκαν στην αξία της Μεσογειακής Διατροφής για την υγεία και την ποιότητα ζωής, τις προοπτικές από την οικονομική αξιοποίησή της, τη σημασία της στην τουριστική ανάπτυξη και τις προκλήσεις από τη συμπερίληψή της στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Στο συνέδριο την Κύπρο εκπροσώπησε η Δρ. Ευφροσύνη

Η Δρ. Ευφροσύνη Ριζοπούλου Ηγουμενίδου

Ριζοπούλου Ηγουμενίδου, Ομότιμη Καθηγήτρια στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και εμπειρογνώμονας σε θέματα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Οι συμμετέχοντες, πέραν των διαλέξεων, είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν προϊόντα της Μεσογείου, να ξεναγηθούν στην πόλη του Sibeniik, να παρακολουθήσουν μαγειρικές επιδείξεις και να γευτούν τοπικά κρασιά υπό την καθοδήγηση οινολόγων.

Συνάντηση Εθνικών Συντονιστών SEMEP

Πραγματοποιήθηκε η ετήσια συνάντηση των εθνικών συντονιστών του προγράμματος SEMEP, την οποία διοργάνωσε η Εθνική Επιτροπή UNESCO Ρουμανίας και η εταιρεία νερού Veolia στο Δέλτα του Δούναβη, στις 12-15 Ιουνίου 2014. Στη συνάντηση συμμετείχε ο εθνικός συντονιστής του προγράμματος SEMEP στην Κύπρο Δρ. Κωνσταντίνος Φάνης, ο οποίος παρευρέθηκε, επίσης, στις 11 Ιουνίου 2014, στην παρουσίαση του βιβλίου: Shades of Blue – European Lakes, που πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο του Κοινοβουλίου της Ρουμανίας στο Βουκουρέστι. Μεταξύ άλλων, στο βιβλίο παρουσιάζεται το οικοσύστημα της λίμνης Αθαλάσσας καθώς και σχέδιο της μαθήτριας Μουταφίδου Μαρίας (Γυμνάσιο Αγλαντζιάς), που απεικονίζει τη νύμφη Δάφνη.

Τελετή Βράβευσης Διαγωνισμού Φωτογραφίας Μουσείου Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής © Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυείκη

Διαγωνισμός Φωτογραφίας «Η Τέχνη της Μαγειρικής: Απαθανατίζοντας τη Γαστρονομική Παράδοση της Κύπρου»

Το Μουσείο Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής, στα πλαίσια του έργου του για την καταγραφή, διαφύλαξη και προώθηση του γαστρονομικού πολιτισμού της Κύπρου και με την ευκαιρία της εγγραφής της Μεσογειακής Διατροφής στον Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, προκήρυξε διαδικτυακό διαγωνισμό φωτογραφίας με τίτλο «Η Τέχνη της Μαγειρικής: Απαθανατίζοντας τη Γαστρονομική Παράδοση της Κύπρου». Η τελετή βράβευσης πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 2014, στην αίθουσα Σπηλιές στο Πάρκο Ακρόπολης στο Στρόβολο. Σε όλους τους διακριθέντες δόθηκαν τιμητικά διπλώματα καθώς και οι εκδόσεις του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου «Τόποι κοινοί με ψωμί και με κρασί» και του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου «Γαστρονομικός οδηγός Μαραθάσας». Επίσης, οι πρώτοι βραβευθέντες των κατηγοριών Α και Β θα έχουν την ευκαιρία να ταξιδέψουν στο Augustow της Πολωνίας και να εκπροσωπήσουν το Μουσείο στην τρίτη συνάντηση του προγράμματος «Culinary Bridges Across Europe».

Κατηγορία Α: Παρασκευή/προετοιμασία παραδοσιακών πιάτων

- 1ο βραβείο: Χαράλαμπος Παρασκευά
- 2ο βραβείο: Γεωργία Θεμιστοκλέους
- 3ο βραβείο: Μαρκέλλα Καλλή
- Έπαινος: Χριστίνα Λουκά

Τελετή Βράβευσης Διαγωνισμού Φωτογραφίας Μουσείου Κυπριακών Τροφίμων και Διατροφής © Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυείκη

Κατηγορία Α, 2ο βραβείο (λεπτομέρεια) © Γεωργία Θεμιστοκλέους

Κατηγορία Β: Παρουσίαση/σερβίρισμα παραδοσιακών πιάτων

- 1ο βραβείο: Χριστίνα Λουκά
- 2ο βραβείο: Δέσπω Κωνσταντίνου
- 3ο βραβείο: Έλλη Κορνιώτη
- Έπαινος: Εμιλία Παπαπαύλου, Έλλη Κορνιώτη

Κατηγορία Γ: Συμμετοχές από παιδιά ηλικίας 15 ετών και κάτω

Δεν ανακηρύχθηκαν νικητές εξαιτίας του περιορισμένου αριθμού συμμετοχών

Τον διαγωνισμό επιχορήγησε το Fulbright Cyprus Commission και στήριξαν η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

Πρόγραμμα Εκμάθησης Λευκαρίτικου Κεντήματος

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO προσκαλεί εκπαιδευτικούς των εικαστικών τεχνών να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα επταήμερης διαμονής και μαθητείας παραδοσιακού κεντήματος, που θα πραγματοποιηθεί στο χωριό Λεύκαρα, 23-30 Αυγούστου 2014. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς των εικαστικών τεχνών, προσφέροντάς τους την ευκαιρία επιτόπιας παραμονής και συνεργασίας με καταξιωμένες κεντήτριες των Λευκάρων. Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η από κοινού δημιουργία προτάσεων αξιοποίησης (σχέδια μαθήματος και οδηγό κατασκευών) του Λευκαρίτικου κεντήματος στο μάθημα των εικαστικών τεχνών, και η δημιουργία και δωρεάν διάθεση ενός ηλεκτρονικού βιβλιαρίου, με ιδέες και εφαρμογές, που θα μπορεί να αξιοποιηθεί από την εκπαιδευτική κοινότητα. Η φιλοξενία, διαμονή και διατροφή των συμμετεχόντων θα γίνει σε συνεργασία με τις κεντήτριες-εκπαιδευτριες και με επιχορήγηση της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO. Προθεσμία υποβολής αιτήσεων: 4 Αυγούστου 2014 στο email: unesco@culture.moec.gov.cy

© Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO / Α. Πολυείκη

Αφυπηρέτηση Δρα Δημητρίου Μιχαηλίδη

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO αποχαιρετά έναν εκλεκτό και πολύτιμο συνεργάτη, τον Δρα Δημήτριο Μιχαηλίδη, Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και μέλος της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, ο οποίος αφυπηρέτησε πρόσφατα μετά από δεκαετίες προσφοράς στην αρχαιολογική έρευνα και στον ακαδημαϊκό χώρο, μέσω των οποίων συνέβαλε σημαντικά στην προστασία και προβολή του πολιτιστικού πλούτου της Κύπρου και άλλων χωρών. Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες για την προσφορά του στην Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO και ευχόμαστε καλή συνέχεια, με προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Διαγωνισμός Φωτογραφίας Μουσείου Κυπριακών Τροφίμων και
Διατροφής, Κατηγορία Β, 1ο βραβείο Χριστίνα Λουκά (λεπτομέρεια)
© Χριστίνα Λουκά

Οργανισμός των
Ηνωμένων Εθνών για την
Εκπαίδευση, την Επιστήμη
και τον Πολιτισμό

Κυπριακή
Εθνική Επιτροπή
UNESCO

Πρόεδρος
Λουκία Χατζηγαβριήλ

Γενικός Γραμματέας
Πάυλος Παρασκευάς

Μέλη

Στέλιος Γεωργιάδης, Υπουργείο Εξωτερικών
Πάυλος Δαπόλας, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
Δημήτρης Μιχαηλίδης, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Μαρίνα Πολυδώρου, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου, Τμήμα Αρχαιοτήτων

Λειτουργοί

Θέκλα Παπαντωνίου
Αντιγόνη Πολυνείκη